

ΦΗΛΑΚΟΣ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΣ
ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

ΧΑΝΙΑ
30
ΙΟΥΝΙΟΥ
1932

ΕΤΟΣ Α' ΤΕΥΧΟΣ 4

ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ ΔΡ. 3

ΣΤΟ
ΜΗΧΑΝΟΥΡΓΕΙΟ
ΙΩΑΝΝ. Φ. ΜΕΦΣΟΥΤ

Ἐκτελοῦνται πάσης φύσε-
ως βιομηχανικαὶ ἐργασίαι

ΜΙΧ. ΡΑΔΑΚΗΣ
ΡΑΠΤΗΣ
ΟΔΟΣ ΚΙΣΣΑΜΟΥ

ΤΑΣΙΑ ΛΟΥΠΑΣΗ
ΜΟΔΙΣΤΑ
(Μπολαρη)

ΕΝΑ ΔΕΙΛΙΝΟ ΣΤΟ

“ΚΑΠΡΙΣ,,

(ΠΡΟΚΥΜΑΙΑ)

ΘΑ ΣΑΣ ΜΕΙΝΗ ΑΞΕΧΑΣΤΟ

ΕΝΟΙΚΙΑΖΕΤΑΙ Η ΠΩΛΕΙΤΑΙ
ΟΙΚΙΑ ΑΝΩΓΕΙΟΣ ΠΡΟΣ ΠΑΡΑΘΕΡΙΣΜΟΝ
ΕΙΣ ΚΟΡΑΚΙΕΣ

(Ἀκρωτήριον)

Ἀποτανθεῖτε εἰς τὸ Ἐσνοδοχεῖον

ΚΝΩΣΣΟΣ ΧΑΝΙΩΝ

Η ΑΛΗΘΕΙΑ

Καί ποῖος μέσα στό χωριό δέν τάξερε! Τί θέλει καί πολὺ ἀλάτι γιὰ νὰ καταλάβῃ κανεῖς; Νά! δύο στράτες τὴν ἡμέρα, γλυκοκυιᾶμματα, τραγουδι τῆ νύχτα... Αἱ, μπορεῖ λοιπὸν κανεῖς νὰ μὴν ἐνοιωθε γιατί γίνονται αὐτά; Τώρα, μπορεῖ νὰ μὴ συμβαίνει καί τίποτα. Δεύτερος ξάδερφος σοῦ λέει ὁ ἄλλος. Συγγενεῖς ἀνθρώποι μπορεῖ νὰ κάνουν αὐτά τὰ πράγματα!... Μὰ ἐγὼ ὅμως θὰ τὴν πῶ

...τοῦ πῆρε τὰ μυαλά...

τὴν ἁμαρτία μου. Ἐγὼ τὸ παραδέχομαι ὅπως τὸ λέει καί ὅλο τὸ χωριό. Καί ἂν μὲ ρωτήσης κατὰ θάθος θὰ δῆς πῶς ἔχω δίκιο, γιατί, πρῶτα—πρῶτα, ὁ Βασίλης ποτὲ δὲν εἶχε περάσει τὸ σοκάκι αὐτό· τώρα πῶς ἀπὸ τότε πούρθε ἡ ξαδέλφη ἀπ' τὸ βουγὸ, περνάει καί ξαναπερνάει; καί ὅλο τὸ μάτι στό παράθυρο· ὕστερα τί δουλειὰ ἔχει νὰ τραγουδάει τῆς νύχτες ὡς καὶ τῶ; Μπορεῖς νὰ μοῦ πῆς γιατί ὅλα αὐτά; Μωρὲ, καλὰ τὸ λένε, ρωτοδουλειὰ στὴ μέση. Βλέπεις λοιπὸν πῶς ἔχω μεγάλο δίκιο! Ὁ Θεὸς νὰ μὲ συχωρέσῃ ἂν εἶπα ἁμαρτία, τὸ γράφουνε τὰ χαρτιά του· πάντα νὰ λές τὴν ἀλήθεια! Αἱ καὶ ἐγὼ τὴν ἀλήθεια λέω καί θὰ τὰ μαρτυρήσω ὅλα μὲ σειρά...

...Νά, πρῶτα, πρὶν ἔρθῃ ἡ Μάρω, τὸ παιδί ἦταν ὁ πειδὴ ἡσυχος νέος τοῦ χωριοῦ γιὰ νὰ μὴν πῶ ὁ ποῖδ' κρυτὸς ἀνθρώπος τοῦ κόσμου ὡς πῶ ὁ ποῖδ' ἡσυχος· ποτὲ δὲν εἶχε σηκώσει μάτι νὰ κυτάξῃ τῆς σφιχτοκρέατες νέες πού τὸν περιτριγύριζαν· λέω τὸν περιτριγύριζαν γιατί ἀπ' τῆς μεριὰ τὸ κυπαρισσόκορμο ἀνάστημά του, ἀπ' τὴν ἄλλη ἦτανε καί διαβασμένος ἀνθρώπος

καί πήγαινε γιὰ παππᾶς ἀκούος; γιὰ παππᾶς! Εἶνε λίγο πρᾶμμα νάσαι κανεῖς παππᾶς μέσα σ' ἓνα ὀλόκληρο χωριό· νὰ διαβάξῃ τὸ εὐαγγέλιον· νὰ βλογαίει τὸν κόσμο καί ὅλοι νὰ τοῦ πέρνουνε τὴ συμβουλή του; Ὁ παππᾶς καί ὁ δάσκαλος εἶνε ἀρχοντες πραγματικοὶ μέσα στό χωριό. Μά... πιδὸ καλλίτερος ὁ παππᾶς... ὁ ποιμένας... ὁ ἀντιπρόσωπος τοῦ θεοῦ... ὁ μέγας μὲ μιὰ λέξη ἐκλεκτὸς ἀνθρώπος τοῦ θεοῦ καί τῶν ἀνθρώπων. Πῶς λοιπὸν νὰ μὴν τὸν περιτριγύριζον καί νὰ μὴν ἐπιδιώκουν τὴν ἀγάπη του τὰ κορίτσια; Εἶνε λίγο γιὰ τὴν κάθε μιὰ νὰ γίνῃ κυρα—παππαδιά; νὰ λένε ἡ φτωχὲς καί ἡ χήρες:

—Κυρὰ παππαδιά λυπήσου μας καί δός μας λίγο ψομποτάλευρο γιὰ τὰ ὄρφαν! —Καί αὐτὴ ψυχὸπονη νὰ μοιράξῃ τὴν ἀλοῦτη γιὰ νὰ ξασφαλίσῃ μιὰ γωνιά στό παραδεισο. Οὐ! εἶνε νὰ τρελλένηται ἡ κάθε μιὰ γι' αὐτὸ! Καί, περιζωναν πιδὸ πολὺ τὸ Βασίλη. Ἄμ ἐγνοια σου ὅμως καὶ αὐτὸς δὲν ἔπερνε ἀπὸ τέτοια σάνδιαθασμένος πού ἦτανε...

...Βέβαια ἀφοῦ σ' ἓνα τιγάνι τιγανίζομαστε ὅλοι μπορεῖ νὰ μὴ ξέρουμε τί κάνει ὁ ἓνας καὶ ὁ ἄλλος; Δὲν σοῦ λέω. Νὰ παντρευτῇ, γιατί θέβαια ἀνύπαντρος δὲν μπορεῖ νὰ γίνῃ παππᾶς. Μὰ πιδὸ νὰ πάρῃ; Τὴν ψυλόλιγνη καί σμιχτοφρυδα Ἀλέξω τῆς Πέτραϊνας, πού ἔχε ἀκουστει μὲ

τὸ Νικόλα τὸ μαραγκὸ; Τὴν Σοφία τὴν κοντοστιβαράτη πούναισ· νὰ βαρέλλα, καί τὸ πιόσανε τὸ παρλια καὶ μὲ τὸ Βαγγέλη τῆς Παναϊνας; Ἡ τὴν τετρακίδα τῆς Βασίλαινας τῆς μπεκρούς, πού φορεῖ κοντὰ φουστάνια πού ἔχει κομ-
Τοτσέκι μου τοτσέκι μου μένα τὰ μαλιωσὰν νὰ σ' εἶχα στό γελέκι μου σερνικό; Πέστε μου σεῖς πιδὸ ἀπ' ὅλες νὰ διαλέξῃ; Μωρὲ κάλλιο ἀνύπαντρος παρὰ μὲ τέτοια ὑποκείμενα!... ἡ παππαδιά πέρπει νάσαι ἄγια γυναῖκα καί ὄχι ἀκουσμένη!...
...Ἔτσι εἶχαν τὰ πράγματα μεχρὶ τότε πούρθε

ἡ Μίρω. Ὁ Βάσος καθότανε στὸ κλῆρο τοῦ χα-
τῆρι ὅμως τῆς σκύλλας—τοῦ πήρε τὰ καλά τ'
ἀνθρώπου—νά χτῆς τὴ γνώρισε σὶδ σπίτι καὶ
σήμερα ἔλεγε, σὺς φίλους του, πὼς τὸ πιδ ἄγιο
κορίτσι εἶνε ἡ Μίρω ἄμχθο ἂ ὁ τέτια . . .
πράγματα. Ποτὲ ἄντρα δὲν εἶχε γνωρίσει μόνη
πάνω στὰ βουνά με σύντροφο τὰ ἔλατα καὶ τὸ
ἀγαπημένο τῆς τραγάκι, οὔτε γνώριζε τί πράγμα
εἶνε ἡ ἄνδρες, τώρα, νά σοῦ πῶ, ἤξερε, καὶ πα-
ρῆξερε, πὸ λει ὁ λόγος τὸ λέμε καὶ ἐμεῖς ἔτσι
Μιά φορά ἔλαχε νά δῆ τὸν πατέρα ἰης με τὸ
νυκτικὸ του καὶ νῆστεψε σαράντα μέρες
νά μεταλ βῆ. Σκέφου λοιπόν τί κοπέλα ἦταν!

. . . . Σάν ἦρθε στὸ χωριὸ ἡ καταστανομάτα
τάχασε. Δρόμοι, σπίτια, κόσμος, νεοί, προπάν-
τως νεοί, με ὁμορφα χαρακτηριστικὰ καὶ αὐδρο-
πρεπῆ αἰσθήματα, με ἀρειμάνια στριμμένα μου-
στακία τὰδε καὶ κρύφτηκε ἡφτωχιά. γιατί πρῶ-
τα—πρῶτα ὁ κοντινὸς γείονας ὁ Χαραλάμπης,
ὁ γλυκανάλατος γυιὸς τῆς Μήτσουνας, πὸ τόκαμε
ἐντύπωση τὸ σφηχτοδεμιμένο κορμί τῆς Μάρως,
δὲν τὴν ἄφησε σὲ χλωρὸ κλαρί. μάλιστα στὸ κο-
ντόβραδο, πὸν πέρασε κίτω ἀπὸ τὸν κῆπο, τρα-
γουδῆσε με τὴ γλυκειὰ φωνή του: «τοστέκι μου
—στετσέκι μου νά σ' εἶχα σὶδ γελέκι μου!»
Καὶ ἀκοῦς ἐκεῖνη ἔκαμε, πηλιόληξε καὶ κρύφτη-
κε στὴν κοφίνα πούχαν τὸ σιτάρι οἱ μπαρμπάδες
τῆς. ἀκοῦς κορίτσι! ἀκοῦς μάλαμα! νά αὐτοῦνη
ἔκανε γιὰ παππαδι, σιέφτηκε γλυκὰ ὁ Βασι-
λης.

Χαλάλι τῆς ὁμως! γιατί τὸ μαλὸ τοῦ Βασιλῆ
δὲν ἦτανε πιά σιτὴ θέση του. Κάθε λίγο στὸ
σπίτι τῆς θειάς του τοῦ γενότανε. Ποτὲ δὲν εἶχε
κάμει ἐπίσκεψη, γι' αὐτὸ παραξενεετηκε κι' ἡ
γριά—τὰ μιλῆσαν με τὸ γέρο στὸ τραπέζι.
πὼς ὁ Βάσος δὲν στεκεται σιτὴ θέση του. Ἡ
Μίρω, πὸν κρυφάκουγε δίπλα στὸν σατουμα,
κοκλίνησε. καὶ τὴν ἄλλη μέρα κίτταξε τὸ Βα-
σίλη ἀλλιώτικα, τώρα, ξέρω καὶ ἐγὼ! τὰπανε .
. . . . τὰ μιλῆσαν! νά σοῦ πῶ δὲν ἤμωνα
μυστά. Τὸ δὲβατο ὅμως εἶνε πὼς ὁ Βάσος ἀπὸ
τὴν ἄλλη μέρα περνοδιαβαινε στὴ γειτονιά καὶ
. . . . τὸ δράδου τραγοῦδι. Ποτὲ δὲν ἀφρλεψε,
ὁ φίλος του ὁ Ἀνδρέας, ὁ φοιτητής, πὸν πάγαινε
γιὰ γιατρός μπορεῖ νά τὰξερε αὐτά, γιατί τὸ ἴδιο
βράδου πὸν ἀκούστηκε τὸ τραγοῦδι: γιάλα—γιά-
λα μες τὴ σάλλα τὰ μιλῆσαμε τὰ συμφω-
νήσαμε, βγῆκε ἡ θειά κωσταντινιά, ἡ μάνα του
τοῦ Τάση πώκλεψε τῆς προ'λλες τὴν Κατερίνα
τοῦ μαστροπέτρου τοῦ Χαλσκειά, καὶ τόνειδε με
δαύτονε. . . . τέτοια εἶνε ἡ ἀλήθεια τοῦ θεοῦ
ἂν λέω ὅμως ἄμαρτία ὁ θεὸς νά με συχωρήση
γιατί τὸ γράφουνε τὰ χαρτιά, γι' αὐτὸ καὶ γῶ
θά σὰς τὰ πῶ μεχρι τὸ τέλος. Ἔστι γενήκανε,

κι' ἔστι τὰ λέω. Ὁ Βασιλῆς με μ' αὐτὰ πὸν κα
νε. . . . δὲν πιστεύω νά τότε χειροτονήση ὁ
δεσπότης, τώρα λένε διτὴ θά τὴν πάρει, διτὴ τὰ
σάξανε οἱ γέ, οἱ κι' ἔστι κάνει μπορεῖ νά γίνει
με τὴν παππαδική, κι' ἂν ὅμως του τὸ πῆ ὁ δαι-
μονας καὶ τὴ ἀφίσει ἔτσι τὴ δουλειά;

— . . . Μιά φορά ὅμως, ὁ ἄνδρας ὁ γιατρός,
τό λέει, πὼς ὁ Βασιλῆς δὲν εἶνε τέτοιος ἄνθρω-
πος καὶ πὼς ἡ Μίρω εἶνε ξαδέρφη του, κι' ἂν
τραγουδάει, τραγουδάει μόνον καὶ μόνον, γιὰ νά
θαυμάζουνε ἡ σινοπιτες του καὶ νάχουνε καύ-
χημα τὸν μέλλοντα παπᾶ τους

Ἐγὼ ὅμως τὴν λέω τὴν ἄμαρτία μου. Πάω
με τοὺς πολλοὺς πὸν λένε πὼς δύο πρῶτα
δὲν κρύβονται σὲ τοῦτο τὸν κόσμος: ὁ βήχας καὶ
ὁ ἔρωτας: τώρα ξέρω καὶ γῶ; ἢ εἶμαι συχωρεμ-
μένος.

Γ. ΚΙΣΣΟΣ

ΔΙΑΦΟΡΑ

Ἐνα τύπος σπανίας εὐσυνειδησίας σιτὴ ζωῆ
ὕπῆρξε ὁ Ἄγγλις λέρδος Σκάρμπορω. Κατη-
γορήθη κάποτε σιτὴ δουλι τῶν Λέρδων ὅτι ὑ-
περασπίζετο τὸν Βασιλέα, γιατί εἶχε ἀξίωμα
σιτὴν αὐλή, ἀνηλθεν ἐπὶ τοῦ δῆματος καὶ εἶπε:

—Κύριοι, γιὰ νά σὰς ἀποδείξω διτὴ γνώμη μου
δὲν ἔξαρτᾶται ἀπὸ τὸ ἀξίωμά μου, παραιτοῦμαι
ἀμέσως τοῦ ἀξιώματος.

—Στενοχωρηθεῖς ἔπειτα μεταξὺ μιᾶς ἐρωμένης
τὴν ὁποῖαν ἀγαποῦσε, ἀλλ' εἰς τὴν ὁποῖαν δὲν
εἶχεν ὑποσχεθῆ τίποτα, καὶ μίξ γυναῖκα τὴν ὁ-
ποῖαν ἐξετίμα, καὶ ὑποσχονται σ' αὐτὸν γάμον,
ἠτοκτόνησε γιὰ ν' ἀπαλλαγῆ τῆς ἀμνηχανίας του

—Ἐνὰς πολὺ κακοφτιασμένος δικηγόρος, καὶ
ἄσχημος, μιλοῦσε στὸ δικαστήρια ὑπερασπίζον-
τας τὰ συμφέροντα πῶν πελάτου του με πολλὰς
περιτταὶ λεπτομερείας καὶ με μακρηγορία, ἡ ὁ-
πεία ἐξηγῆτησε τέλος τὴν ὑπομονὴ τῆς ἀντιδίκου
του, μιᾶς πολὺ ἐξυπνης κυρίας.

—Κύριοι δικασταί, εἶπεν ἐγειρομένη. Ἴδου πε-
ρὶ τίνας πρόκειται με δυὸ λέξεις: Ὑποχρεοῦμαι
νά καταβάλω στὸν ταπετσέρη, πὸν εἶνε ἀντιδίκος
μου ἕνα ποσόν γιὰ ἕνα χαλί τῆς Φλίνδρας με ζω-
γραφισμένα ἀπάνω πρόσωπα' καλῶς σχεδιασμε-
νά καὶ ὁμορφα σάν τὸν κύριον πρόεδρον τοῦ δι-
καστηρίου σας (ὁ Πρόεδρος ἦτο παχίματι ὠραῖ-
ος), καὶ αὐτός ζητεῖ νί μου δώσει ἕνα χαλί πολ-
λὸ κακὰ σχεδιασμένον, με φάτσες κακοφτιασμένες
καὶ ἄσχημες σάν τὸ δικηγόρο τοῦ ἀντιδίκου. Δὲν
ἀπαλλάσσομαι τῆς ὑποχρέσεως: νά ἐκτελέσω τὴν
σύμβασιν;

ΚΡΗΤΙΚΗ ΔΙΑΛΕΚΤΟΣ

ΟΥΛΑ ΤΑ ΚΑΤΑ=ΥΛΑ ΤΣΗ ΓΥΝΑΙΚΕΣ

Αποτόρας ἐγάερα ἀπὸ τῆ βρῦση καὶ κοιτοστάθηκα στ' ἄλωνι τῶν ἄλλωνῶ ἐτσά μὲ τῆ λαῖνα στὸν ὄμο—καὶ μοῦ φῶνιαζε μπιλὲ μου ὁ Κωσταντῆς νὰ κάτσω νὰ μὴν κουράζομαι ὀρθὴ νὰ βαστώ τῆ λαῖνα.— Ἐὰν τὸν ἄλλοτέσεινο ἀπὸ εἶχε φορτωμένο τὸ λιανὸ κι' ἦτονε καὶ καβαλάρης κι' ὕστερα ἔβαλε στῆ ράχην του τὰ σακκεύλια κι' ἐφῶνιαζε.

—Στά, μὰ ἐγὼ βαστώ τὰ σακκεύλια.

—Ναῖσκες τὸ ἴδιο. Μόν' ἐβγήκα ἀπὸ τὴν κουβέντα. Ἰντα λέγαμε μπρέ ;... Πιστεύεις μού το πὼς ἐξέχασα Ἰντά θέλα νὰ σοῦ πῶ—ντὰ δὲν ἔχω νοῦ μπλεῖδι ἢ κουτροῦλα.

—Ψῶματα θὰ ν-ἦτονε καὶ γιαυτὸ τὸ ξέχασες.

—Ὅχι, διάλε τόνα. Ἄ! Ἄκουσα κι' ἔλεγε ἡ-γι-ἐφημερίδα πὼς ἐτὰ σὲ κιανένα χωριὸ, ὅθεν τὰ Γε-θεμιώτικα θαρ ῶ, μιὰν κοπελλοπούλα ἐσκότωσε ἔνα ἀφοῦ τὴν εἶχε ἀναπατήση.

—Ὁ Θεὸς σγορώση τσις καλὰ τοῦ τόκαμε. Ὅ-τι τοῦστεικε ἤρθηκε ὁ μαγκανίτης, γιὰ νὰ μὴν τοῦ στέκει γιατ' ἀπόθανε. λέει, τᾶκουσα κι' ἐγὼ ἀπὸ ντὰ πρές.

—Ἡ σκύλλα μιὰν καρδιά τὴν εἶχε τὰ τοῦ παί-ξη λέει τέσσερις μπαλοτές;

—Ὁ Θεὸς κατέει τσῆ κακομοίρας πὼς θὰ τσῆ ἔχε μαυρισμένο τὸ σκῶτι τζη, θὰ τσῆ τασε πὼς θὰ τπνε πάρη καὶ σὰν τὴν ἔκαμε καλὰ καὶ τοῦ παραδόθηκε, τὴν ἐγέλασε νὰ πάη νὰ πάρη μιὰν ἄλλη. Μωρὲ μιὰν ὄρεξη τὴν εἶχε: Ἐγὼ νὰ μ'οῦνε νὰ μ' ἀναπατήση καὶ νὰ μὲ παταουριάζη ἐτσά λογιώς θὰ τὸν ἔρωγα καημέχαρη μὲ τ' ἀντάδια μου... Ἰν-τα μοῦ λέεις ;

—Σῶπα κι' ἀπατή σου μὴν πιστηρίζε σ τσῆ γυναικες, μὰ τοῦ διαόλου λαλοῦνε κι' εὐτέες, μὴ θαρρεῖς. Ἡ σκύλλα συμμαζώνει τσῆ σκύλλους στῆ γειτονιά καὶ μὴ μοῦ πῆς ἐμένα...

—Σῶπα, μὰ τὸ σταυρὸ σου, νὰ μὴ σὲ γροικῶ. Οὐλα τὰ κατάφυλα τὰ δέχοννε τῶ γυναικῶ μὰ δι-άλε μὴ μνιά ἀπ' ἀκουσα γὼ νὰ γατρωθῆ μονοχὴν τζη. Οἱ-γι-ἀντρες τσῆ τυλίσουνται τσῆ κακομοίρεν κι' ὅτι νὰ πάροννε κιαιμιά ἀπ' ὅμπρος δὲν τὴν ἀ-φίοννε σὲ χλωρὸν κλαδι νὰ σταθῆ, ὥστε νὰ τὴν κἀνοννε νὰ θεληματέψη, νὰ τσῆ πάροννε τὴν τιμὴ τζη, νὰ πιούνε τὸν ἀφρὸ τζη κι' ὕστερα ποιά 'σε σὺ κι' Ἰντα γυρεύεις. . .

Δὲν εἶναι λέω καὶ χωρατᾶς ὅτι νὰ βγάλουνε μι-ᾶς κοπελλοπούλας τῆ σοῦραν τζη, Ἰντα θέλει μπλεῖδι ; Κι' ἀπόεις ὅ,τι κἀμωμε μ'εἰς κακὸ καὶ στραβὸ 'να ὅ,τι κἀμουν' εὔτοι καλὸ κι' ἀπεγάδια-στο.

—Παρ' ἐν τὸ κατέεις πὼς ἡ στραβὴ ἀγελάδα δὲν θωρεῖ τὴν ἄλετρε τζη παρά τσῆ διπλιανῆς τση;

—Κιαμ' Ἰντα θέλες νὰ σταυρώση τὰ χέρια τζη καὶ νὰ σταθῆ νὰ τῆνε σφάξουνε οἱ-γι-ἐδικοί τζη ; Ὡσει νὰ στέκ' ὁ κόσμος πρέπει νὰ τζῆ συχωροῦμε τάξε.

—Ὡφον τάξε ὄντεν τὸ θυμηθῶ . . . Ἄπ' ἐπα-ρασάτησα κι' ἐγὼ κι' ἀδὲν ἐμπροσφτάνανε δυό-τρεις γυναικες θὰ μ' ἔφατ' ἀδεφός μου στὸ στιβάνιν του ἀπάνω χωρὶς νὰ κἀμω κιχ.

—Καὶ νὰ πάης νὰ συχωρᾶς ἀπεῦ σὲ πῆρε ὁ πλα-κεύτρης σὸν ἀλλοιώς πὼς θὰ γἀερες στὸ σπῆτι σας ἀ κουτσορευτῆς ;

—Μὲ τὸ συργούλιο μ' ἀρχίννε καὶ στὴν ἀρχὴ δὲν ἐκαλόθελαι; καλέ, οὔτε γὼ, μὰ στὴν ὕστεργιά τὰ μπλέξάμε κι' ἀκροσίγησε κι' ἐμένα κι' ὁμοῦ τοῦ γροίνισανε τ' ἀντόδιαν τῶνε οἱ δικοί μου κι' ἐ-φασθῆθηκε. Ἄ! Δὲν ἔχω παράπονο, καλὰ περᾶ-σαμε.

ΛΟΥΔΟΥΛΑ

Π' ΝΝΕΛΙΕΣ

—Μιά ἀσθένεια, τὸ κοινῶς λεγόμενο «Κοράκιο», ποῦ στὴ κατάστιχα τῆς Ἐπιστήμης δὲν ἀναφέ-ρεται πουθενά.

—Ἐχει μιὰ καταπληκτικὴ ἐξάπλωσι στὴν πόλι μας ὅπου ἀρκετοὶ ἄνθρωποι ἐπροσεβλήθησαν.

—Κατὰ τὴν γνώμην τοῦ λαοῦ τὸ «κοράκιο» αὐ-τὸ εἶναι θανατηφόρο ἐὰν δὲν προλάβουν εἰδικοὶ πρακτικοὶ γιατροὶ νὰ κἀψουν τοὺς οὐρανίσκου τῶν ἀσθενῶν μὲ τὸν «ἀρδαχτο».

—Ἀπὸ τὴν ἀσθένεια αὐτὴ προσεβλήθη καὶ ἕνας συνάδελφος «πολύτεκνος» ὁ ἀτυχῆς καὶ τὰ βρῆκες πολὺ πολὺ σκοῦρα.

—Ἀφοῦ καὶ τὸ αἷμα του εἶχε σκοουρῦνε κί εἰ-γίνει σὰν φουῦμο μαῦρο.

—Ὁὗτος ἐσώθηκε ἀπὸ ἕνα γιατρό πρακτικὸ ὁ ὁποῖος εἶπε ὅτι τὸ ἔνα του πόδι εἶχε πατήση τὸ ἐσωτερικὸ σκαλοπάτη τοῦ νεκροταφείου τοῦ Ἁγίου Λουκά.

—Μετὰ τὴν διάσωσιν τοῦ ἕνας ἄλλος κακεντρέχης συνάδελφος ἔλεγε ὅτι δὲν ἐστενοχωρεῖτο γιὰ τίποτε ἄλλο παρά μονάχα ποῦ ἔχασε τόσο κόπο νὰ συντά-σση τὴν... νεκρολογία του.

—Ἡ ζῆστες ἐξακολουθοῦν τὰ ἐκάστοτε δὲ «κύ-ματα» αὐτῶν εἶναι τόσο καυστικά ποῦ τὸ μυυλὸ μας νερουλιάζει καὶ τὸ κεφάλι γίνεται ἄν αὐγὸ «κλούβιο».

—Ὁ καταβρεκτῆρας τοῦ Δήμου ἢ μᾶλλον ὁ δρο-σιστηρας ὄλων μας μόλις ἐμφανίζεται στοὺς δρό-μους.

—Στοὺς ὁποίους σκορπᾶ τοὺς ὕδατινοὺς κρου-νοὺς τῆς δροσιᾶς χαιρετίζεται ὡς ἄλλος Μωσίας.

—Ἀστειένεσθε εἶναι τὸ μόνο μέσο ποῦ μορεῖ ἀποτελεσματικὸς νὰ δροσιση τὸ καζάνι τῆς θερινῆς κολάσεως μέσα στὸ ὁποῖο ὄλοι μας συλλήβδην βρά-ζομε.

—Ἡ πείνα καὶ ἡ ἀγνωριστοποίησις σημειώντε κἀθημερινῶς καὶ νέας προόδους εἰς ἄλλα μέρη.

—Εὐτυχεῖς πιά πρόοδοι αὐταὶ δὲν μᾶς ἔκαμαν τὴν μεγάλην τιμὴν νὰ μᾶς ἐπισκεφθοῦν.

—Ἄς εὐχηθῶμεν νὰ ἐξακολουθήση αὐτὴ ἡ δι-ἀκρισις τῶν ἀρκετῶν ἀκόμη καιρῶν.

—Ὁ «Πῆγασος» θέλησε νὰ δώση μιὰ σοβαρὰ κίνησι στὴ νεολαῖα μας. Νὰ δοῦμε ὁμως θὰ τὸ ἀν-τιληφθῆ αὐτὸ, αὐτὴ ἡ δχι. . .

—Ὅστε ἀσφαλῶς ἄν γίνη τὸ τελευταῖο, ἐμεῖς ἐδῶ πέρα θὰ εἰμεθα καταδικασμένοι νὰ μένωμε πάντοτε στὴ σκοτεινιά.

—Καὶ θὰ ἀσχολούμεθα περισσότερο μὲ τὸν «σκόρο» τῶν βιβλίων μας παρά μὲ κείνο ποῦ πρέ-πει νὰ ἀσχολούμεθα.

—Ἄλλὰ . . . βλέπετε καὶ τὸ κυνήγημα τοῦ σκόρου τῶν βιβλίων καὶ τὸ ξεσκοπισμὰ τῶν εἶναι μιὰ φιλολογικὴ ἀσχολία.

Ο ΠΙΣΤΟΣ ΣΥΝΤΡΟΦΟΣ

Τρελλενόταν για την φαντάρική ζωή. Από το πρωί ως το βράδυ δέν ξεκόλαγε από κάποιο λόχο προσκολλησέως ό Στέλιος ό συμυρνιός πού έξυπηρετοῦσε τούς φαντάρους με διάφορες άγγάριες στη Σμήρηνη.

Έβλεπε τὸ πειθαρχικό καμάρι τῶν φαντάρων μέσα στα προσκληρήρια και θαύμαζε τήν τάξι τους.

Παρειτήρει τήν λεβεντιά και τήν σοβαρότητα τῶν αξιωματικῶν και έξεπλήτετο στης διαταγές των πού έκτελοῦντο άνευ άντιλογίας από τούς φαντάρους.

Έκῦτταζε καθημερινῶς τὰς άποστολάς τῶν μετόπου και χαιρόταν στη προθυμία τους.

Μιά τέτοια έπιθυμία τὸν κατέτρωγεν.

Η καραβάνα τὸν εἶχε κατακτήσει πλέον και δέν τὸν άφινεν ν' άποχωρισθῆ άπ' αὐτήν. Γι' αὐτὸ λοιπόν και κείνος πραγματοποίησε τήν έπιθυμία του και κατατάχθηκε ὡς έθελοντής. Πῆγε και κείνος νά ταχθῆ κοντά στους παλληολλαδίτες για νά τιμήση τῆ δόλχη του Πατρίδα.

Πῆγε και κείνος νά υπερασπίση τὸ δικηο του, και νά έλευθερώση τὰ πιδ κάτω σκλαβωμένα μέρη.....

Φόρεσε τῆ φαντάρική στολή και σοβαροποιήθηκε.

Ζώστηκε τὸ ξίφος, και περιφανεύτηκε.

Τοῦ φαινόταν πῶς αὐτὸς ἦταν κι' ὄχι άλλος μπρὸς στη στήν πραγματοποίησι τοῦ πόθου του.

Κι' έτσι τώρα υπηρετοῦσε και κείνος πραγματικά τήν Πατρίδα το .

Τώρα ὅμως τήν βρῆκε άλλῶς τήν φαντάρική ζωή, κι' ὄχι ὅπως τήν έβλεπε άλλοτε από μακρυνά. Η αὐστηρά πειθαρχία

τοῦ στρατοῦ τὸν έκαμε νά ξεχάση εκείνα πού ἤξευρε. Έχασε εκείνο τὸ σικ τοῦ μάγκα, πού εἶχε άλλοτε, και ριχτηκε σὲ νέα ζωή.

Η στρατιωτικῆς θεωρίας τὸν ξύπνησαν πιδ περισσότερο.

Χώθηκε μέσα στης διδαχές τοῦ στρατοῦ στρατοῦ και έμαθε ὅσα δέν ἤξευρε.

Κι' έτσι γίνηκε και κείνος ὁ καῦμένος πειθαρχικός ὅπως ἦσαν οἱ συναδέλφοι του.

.....
Για μέρη διορίστηκε θαλαμοφύλακας.

Εἶνε ὁ πρῶτος διορισμὸς τοῦ νεοσυλ λέκτου.

Πῆγε τὸ νούμερό του και φύλαξε κανονικά ὅπως έπρεπε.

Τρόμαξε ὁ καῦμένος τὸ πρωί ὅταν άκουσε τῆς άγριες φωνές τοῦ λοχία του νά τὸν φοβερίζη και νά τοῦ λέγη πῶς χάθηκε ὁ μανδύας του κατά τὸ διάστημα τῆς ύπηρεσίας του.

Ο κακομοίρης ὁ Στέλιος μαζεύτηκε σαν κάβουρας και δέν ἤξευρε τι ν' άπαντήση στης άπειλές τοῦ λοχία. Βρῆκε για καλά τὸν μελά του.

Ηταν ὅμως και πολὺ περίεργος πῶς χάθηκε ὁ μανδύας τοῦ λοχίου από κεί μέσα, και βρέθηκαν τὰ γαλόνια του στη θέσι πού ἦταν τοποθετημένος πριν;

Ο λοχίας πῆρε τοῦ Στέλιου τὸν μανδύα και μέ χίλιες δυὸ φοβέρες τοῦ έλεγε, πῶς αν δέν τοῦ τὸν παραδώση σὲ μιὰ ὄρα έπρεπε νά φύγη, από τὸ λόχο, γιατι θὰ τὸν μπιστόλιζε.

Κι' έτσι ὁ καῦμένος ὁ Στέλιος άναγκάστηκε νά φύγη από τὸ λόχο.....

Θὰ σὲ μπιστολίσω!

Μιά φράσις τήν ὀποιαν λέγουν και ε-

παναλαμβάνουν κατά συνήθειαν πάνω στα νεύρα τους οι ανώτεροι.

Πρώτη φορά άκουγε αυτά τα λόγια ύστερ' από τόσες θεωρίες ό Στέλιος, και τρώμαξε.

Άκουσε τήν φοβέρα του θανάτου του και τόν έπιασε φόβος και τρόμος, πού βγαινοντας έξω, τόν πήρε τόν καυμένον τó παράπονο και τόν έρριξε σέ μιá άτέλειωτη μελαγχολία.

Στόμα έχουν τα γαλόνια και αυτιά έκείνοι πού δέν τα έχουν.

Λέξεις άγνωσται του κανονισμού πού τής μεταχειρίζονται οι νευρασθενικοί, οι άμυρφοι.

Μιά γνωστή συμβουλή κάποιου στρατηγού προς τούς αξιωματικούς: «Ποτέ να μην χτυπάτε τόν Έλληνα στρατιώτη μέ άγριες φοβέρες; χτυπάτε τον, μόνον στο φιλότιμο, και κείνος θα θυσιασθή για σáς.....»

Κι' έτσι ήταν. Όσους φιλοτίμησαν πάνω στής μάχης έμεγαλούργησαν. Τώρα τι έπρεπε να κάνη ό Στέλιος; Ν' άντισταθίη κι' αυτός δια του όπλου του, να ύπερασπίση τή ζωή του, ή να λυποταχίση;

Άλλη λύσις δέν υπήρχεν' ή τήν μιá έπρεπε να έκλέξη, ή τήν άλλη. Προτίμησε όμως τήν δευτέρα.

Πέρασαν μέρες και δέν φάνηκε πιά ό Στέλιος.

Μετάνοιωσε φοβερά ό λοχίας στήν έξαφάνισί του.

Έτρεξεν δεξιά κι' άριστερά να τόν άνεύρη και να τόν συγχωρήση αλλά δέν μπόρεσε. Χάθηκε πιά.....

Ήταν νεοσύλλεκτος, ήταν δειλούτσικος, άκουσε τόν ανώτερό του πως θα τόν μπιστόλιζε, τρώμαξε και χάθηκε από τó λόχο του για πάντα.

Πρώτη φορά άκουσε ότι μπιστολίζουν στο στρατό.

Μά ό λοχίας όμως πού ήξερε πως ήταν ό αίτιος τής τελικής καταστροφής

του, χτυπιόταν σέ κάθε στιγμή άπ' τή συνειδησί του, ώσαν να ήταν κανένas έγκληματίας, και τó κρατούσε μέσα του χωρίς να βγάξη λέξι γι' αυτόν.

Ή λυποταξία του Στέλιου τόν έκαμε να παύση του λοιπού να μεταχειρίζεται φράσεις έκτός κανονισμού.

Άν γινόντουσαν γνωστά αυτά στήν ύπηρεσία, — Όλ τόν τιμωρούσαν τó βαθμοφόρο — άύστηρά.

Πέρασε καιρός πολύς, κι' έτσι ξεχάστηκε ό λυποτά της πιά.

* *

.....

Στα τέλη σου Ίουνίου (1921) πού άρχισαν ή διάφορες μετακινήσεις των διαφόρων τμημάτων, κι' ή ξαφνικés άποστολές του μετώπου, άρπαξαν και τó λοχία σαν άνεμοστρόβιλο και τόν πέταξαν σέ κάποιο τμήμα πρώτης γραμμής του μετώπου τής Κιουταχίας.

Ό στρατός έπεσε λυσσαμένα και καταδίωξε τόν έχθρ' και κατέλαβε εντός όλίγων ήμερών τή γραμμή τής Βαγδάτης.

Στής 8 του Ίουλίου ό έχθρός έπεχείρησε άντεπίθει άπ' έξω άπ' τó Έσκή - Σεχήρ.

Κατ' αρχάς έπέτυχεν ή έπιχειρήσις σου, ώστε να φθάση ως τó σιδηροδρομικό σταθμό τής πόλεως, πού ήταν σχεδόν άφρούρητος λόγω τής προχωρήσεως των στρατευμάτων μας.

Τότε κατέφθασεν και τó μικτόν άπόσπασμα τής έννάτης μερχίας από τήν Κιουτάχεια πού μέ τó πυροβολικό του ένίσχισε τή φρουρά τής πόλεως και σιμάτησε τήν προχώρησι του έχθρου.

Όλος ό κάμπος του Έσκή — Σεχήρ καιγόταν από τó κανονίδι.

Ό έχθρός όχιλόταν λυσσαμένα στήν έπιχειρησί του, άλλ' άποκρούετο μανιωμένα από τούς φανιάρους.

Ή σφαιρές έπεφταν βροχή, και τα βλήματα των όβίδων έδιδαν τήν τελική άπλαγήτευσί του έχθρου γιατί όλος εκείνος ό κάμπος στρώθηκε με νεκρά σώμα-

τα, αναγκάζοντάς τον να υποχωρήσῃ ὕστερ' ἀπὸ τὸσες ἐξορμήσεις ποῦ ἔκανε.

Ἡ ὀπισθοχώρησις των, γέννησε τὸν πανικό καὶ ἄνοιξε εἴσοδο στὸς Ἕλληνας νικητὸς νὰ τοὺς καταδιώξουν μέχρι ἐκεῖ ποῦ ὁ Μέγας Ἀλέξανδρος ἔλυσε τὸ γόρδιο δεσμό ! . . .

* *

Κατὰ τὸ δειληνὸ ὅλα τὰ τμήματα καὶ ὅλοι οἱ σχηματισμοὶ ἤρχισαν νὰ προχωροῦν σιγὰ σιγὰ μέσα στὰ στάγια καὶ νὰ ξεκαθαρίζουν τὸ ἔδαφος.

Τὰ βογκηχτιὰ τῶν τραυματισμένων ἀκουγιόντουσαν λυπητερὰ μέσα στὸν ἀπέραν ο κάμπο.

Ἐν' ἑς βαθύς στεναγμὸς ἀκούστηκε ξαφνικά, ποῦ ἔκαμε τὸ λοχία νὰ τρομάξῃ, ὅταν ξαπλώθηκε γιὰ νὰ προφυλαχτῇ ἀπ' τὰ βλήματα τοῦ ἐχθροῦ· ἀφοῦ γύρισε καὶ εἶδε κάποιον ξαπλωμένον, ἰθάβηξε μπουσουλῶντας καὶ τὸν πλησίασε γιὰ νὰ τοῦ προσφέρει τὰς πρώτας βοήθειας.

Τὸ πρόσωπό του ἦταν γδαρμένο ἀπὸ τὰ βλήματα ὀβίδος ποῦ δὲν ἦταν εὔκολο νὰ τὸν γνωρίσῃ· τὸ στήθος του ἦτο κομματιασμένο καὶ τὸ αἷμα ἔτρεχε ἀκατάπαυστα

Ἐβγαλε τὸν ἐπίδεσμό του νὰ τοῦ ἐπίδεσῃ τὰ τραύματα καὶ τὸν ῥώτισε πῶς ὀνομάζεται καὶ σὲ ποιὸν σχηματισμὸ ἀνήκει. Ἀλλὰ κείνος δὲν κατῴρθωσε νὰ τοῦ ἀπαντήσῃ γιὰτ' ἦταν ἀναισθητός.

Σὰν τοῦσχισε τὸ χιτῶνιο μὲ τὸ ξίφος του καὶ κύτταξε τὰ τραύματα, ἔμεινε ἄφωνος. Παρατήρησεν πῶς δὲν ὑπῆρχεν ἐλπίς σωτηρίας.

Ὁ τραυματίας ἠννόησε πῶς κάποιος τραυματιοφορεὺς ἦτο ποῦ θὰ τὸν περιποιήτῃ. Μὲ μεγάλες προσπάθειες ἄνοιξε τὰ μάτια του γιὰ τελευταία φορὰ καὶ τὸν κύτταξε, καὶ ἀφοῦ τὸν γγώρισε τᾶκλεισε ἀπότομα, καὶ πρόφερε μὲ σβυμένη φωνὴ σὰν νὰ ἔβγαине μέσ' ἀπὸ τὸν τάφο πάνω στὸ σβύσιμο τοῦ ἡλίου ποῦ βρισκόταν καὶ κείνος στὴ δύσι του :

. Πουθενὰ δὲ ἀνήκω τὸ

μπισιόλι σου, μ' ἔκαμε νὰ ἐγκαταλείψω τὸ λόχο μου "Ὅχι ὁμως καὶ τὴν Πατρίδα μου !

Καὶ μὲ τὴν τελευταία λέξι, τὰ μάτια του βασιλεύσαν· καὶ μὲ χρώμα λειψανιασμένο, ἔσβυσε μαζί μὲ τὸ ἡλιοβασιλεμα..

Τὰ μάτια τοῦ λοχίου πλημύρισαν ἀπὸ ἀφθονα δάκρυα, ποῦ χύθηκαν πάνω στὸ πρόσωπο τοῦ νεκροῦ ὅταν ἔγειρε καὶ φίλισε γιὰ τελευταία φορὰ τὸν αἰώνιο φρουρό τοῦ Ἑσκή—Σεχλή . . .

ΘΕ - Ν - ΑΝ

ΔΙΑΦΟΡΑ

Ἐνας χωριάτης φορτωμένος μὲ ἕνα δέμα ξύλα, ἐδιάβαινε φωνάζοντας: Βάρδα ! Βάρδα ! Κατὰ σύμπωσιν ἕνας λιμοκοντόρος πέφτει πάνω στὰ ξύλα καὶ τὸ καινούργιο ρούχο σχίζεται. Ἀρπάζει τὸ χωριάτη καὶ τὸν πηγαίνει στὴν ἀστυνομία ζητώντας ἀποζημίωσι. Ὁ κατηγορούμενος ἀνοίγει τὸ στόμα του καὶ χάσκει, χωρὶς νὰ βγάξῃ λέξιν.

—Μουγκὸς εἶσαι; Τὸν ρωτᾷ ὁ ἀστυνόμος.

—Ὅχι, κύριε, φωνάζει ὁ μνηστής, κάνει τὸν μουγκό. Ὅταν τὸν συνήνετσα, ἐφώναζε δυνατὰ: «Βάρδα, βάρδα!»

—Ἄ! Ἐφώναζε βάρδα; Εἶπε ὁ ἀστυνόμος. Τότες φίλε μου, δὲν ἔχεις δικαίωμα νὰ ζητᾷς ἀποζημίωσι.

ΠΡΟΣΕΧΩΣ!

ΠΡΟΣΕΧΩΣ!

**ΤΟ ΝΕΟ ΜΑΣ
ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ**

Η

ΘΥΣΙΑ

ΓΥΝΑΙΚΑ ΑΙΩΝΙΑ ΣΦΙΓΓΑ

Η κυρία Άρνταν, διάβασε με έκπληξη τὸ γράμμα ποῦ κρατοῦσε ἀκόμη στὰ χέρια της καὶ ὑστερα τὸ πέταξε μὲ θυμὸ λέγωντας: "Α! ἔτσι λοιπὸν; γι' αὐτὸ μὸς κάνει σιγηνὲς; καλὰ θὰ διορθώσω ἐγὼ φίλε μου... Καὶ σηκώθηκε φέρνοντας ἄνω - κάτω τὸ γράφειο.

Πέρασε λίγη ὥρα καὶ σὰν νὰ τῆς ἦρθε μιὰ "Ω! ἂν ἦ-ξευρε τὴν ἀντιζηλό της!.. ἰδέα ἄνοιξέ τὸ συρτάρι καὶ ξαναπῆρε πάλι τὸ γράμμα. "Ἐρίξε δευτέρη ματιὰ:

« Ἀγαπημένε μου
 > "Ὅχι δὲν μπορῶ πιά νὰ
 > ζήσω μακροῦ σου.
 > Ἐλα τὸ ἀπόγευμα σὲ πε-
 > ριμένω στὸ Λουξεμβού-
 > ργο πλάι στὰ τρία δεν-
 > τρακίια ποῦ ξέρεις:
 Μαριόν >

Τὰ μάτια τῆς κυρίας Άρνταν γιόμισαν δάκρυα. "Α! ἔτσι λοιπὸν ὁ ἄνδρας της τὴν ἀπατοῦσε; λησμόνησε τοὺς ὄρκους του, ποῦ τόσες φορὲς τῆς ὀρκίζετο στὸ μακροχρό-νιο διάστημα τῆς ἀγάπης τους, καὶ ἀγαπᾷ ἄλλη. Αὐτὸ δὲν μποροῦσε νὰ τὸ χωνέψῃ ἡ κυρία Άρνταν! "Ω ἂν ἦξενε τὴν ἀντιζηλό της!...

"Ἐκανε δυὸ νευρικὰ βήματα καὶ κάθισε ξανάστὸ γραφεῖο σκεπτικῆ. Σὲ μιὰ στιγμή ἄνοιξε ἡ πόρτα καὶ φάνηκε ὁ κύριος Άρνταν. Ἦταν κατενυχριστημένος! Πλησία-σε τὴ γυναίκα του καὶ εἶπε:

—Νὰ μὲ συγχωρῆς Μαρι πού ἄργησα καὶ σὲ ἄφισα μοναχὴ τόσην ὥρα. Τώρα τελείωσα πιά... σ' ἐυχαριστῶ.

"Ἡ > υρία ἔκρυψε μὲ ἐπιμέλεια τὸ γράμμα στὰ δάκτυλα καὶ σηκώθηκε σκεπτικῆ. "Ὁ κύρι-ος Άρνταν κάθησε χαϊδεοντάς τὴν ἐλαφρὰ στὸ χέρι καὶ ρώτησε:

—Θύμισες;

Μιλοῦσε τόσο ἀθῶα! ἡ κυρία πείσμως. Τὸ κτήνος πὼς ὑποδύεται σκέφτηκε καὶ βγήκε-ἀμίλητη. Φώναξε ἕνα ταξί καὶ μπήκε δίνων ἀς τὴ διευθίνση σοῦ σπιτιοῦ της.

Τὸ αὐτοκίνητο κύλησε. Γιὰ μιὰ στιγμή ἡ κυρία Άρνταν παρετήρησε μὲ έκπληξη στὸ πρό-σωπο τοῦ συζύγου της: ὁ αὐτὸ δὲν ἔχει σημα-σία! τὸ μόνο ζῶν ποῦ μιμεῖται θαυμάσια εἶναι ὁ ἄνθρωπος, σκέφτηκε ἡ κυρία καὶ διάβασε ἄλλη μιὰ φορὰ τὸ γράμμα.

"Ἐνοιωσε τὰ μάτια της νὰ βουρκώνουν ἐνῶ

ἕνας στεναγμὸς τράνταξε τὰ στήθια της: μὴ δὲν εἶπε τί-ποτα. Σὲ λίγο βρησκόταν στὸ σπίτι της.

"Ἐβαλε τὸ γράμμα στὸ πορτ - μονέ καὶ ἀνέβηκε δυὸ - δυὸ τὰ σκαλιά. "Ἡ θαλαμη-πόλος ἔτρεξε:

—Ἀγαπᾷ τίποτε ἡ κυρία;

—"Ὅχι! εἶπε ξερὰ καὶ προχώρησε στὸ μοιροπυλῶν της. Ἐαπλώθηκε σὲ μιὰ πο-λυθρόνα κατέμεινε σκεπτικῆ γιὰ λίγο. Τώρα τί πρέπει νὰ κάνω, σκεύφτηκε; Νὰ τὴν ἀπατήσω; "Ἀλλὰ, αὐτὸ εἶναι ἴδιον τῶν κοινῶν γυναικῶν καὶ ὄχι μιᾶς κυρίας Άρνταν!

Ναὶ! δὲν θὰ τοῦ πῆ τιπο-τα! θὰ τὸ κρατήσημέσα της καὶ θὰ τοῦ τὸ παραπονεθῇ σὲ κατάλληλη περίσταση. Μὰ γιατί νὸ τὸ κάνῃ αὐτὸ;

"Ἡ κυρία Άρνταν ξέσπασε σὲ πικροκλάμμα...

Σηκώθηκε καὶ ἄρχισε νὰ ξεντώνεται! φόρεσε μιὰ ρόμπα

καὶ τὰ μάτια της πέσανε ἀσυναίσθητα στὸ μεγάλο ὀβάλ. Ἐρχάστηκε στὸ εἶδωλό της γιὰ μολὺ ὥρα.

"Ἀληθινὰ! ἦταν τόσο ὠραία ἡ κυρία Άρν-ταν! Τὸ γωργιανὸ της ἀνάστημα κρατοῦσε μιὰ παριζιάνικη χάρη καὶ λεπτὸ γούστο, ἐνῶ τὰ ὀ-λόμαυρα μακροῦ μαλιὰ της κλιούσαν μιὰ ζων-τανὴ μαχνόνα μιᾶς Ραφαηλίου ζωγραφίδος.

"Ὡ! τὰ ὠραία της αὐτὰ κάλλη πόσες φορὲς, μέχρι τὰ χιῆς ἀκόμα δὲν τὰ εἶχε ἐξυμνήσει, στοὺς στίχους του, ὁ νεαρὸς Άρνταν ἦταν ἕ-νας, μικρὸς σχεδὸν, σχεδὸν, συνεργάτης τῆς Illustréc' σύχναζε πάντα στὸ κῆπο. Ἰότε εἶδε τὴν κυρία Άρνταν καὶ τὴν ἀγάπησε! τῆς ἐκ-μυστηρεῦτηκε τὸν ἔρωτά του καὶ αὐτὴ, σὰν πρωτόπειρη, κοκλίνησε.

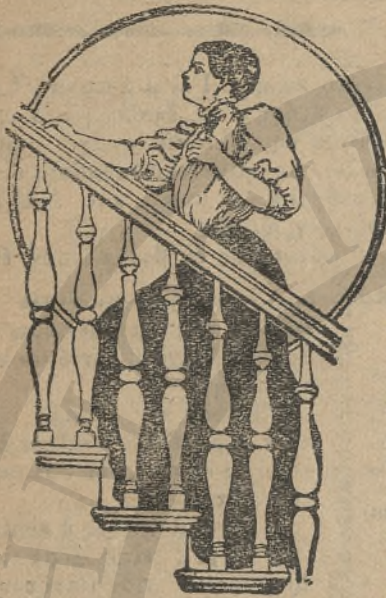
STECCHETTI

Στὸ ἐρημικὸ σιὸ σκοτεινὸ ἄκρο
 [γάλι
 κάθεται κάποιος ποῦ συχνὰ κρα-
 [τάει
 μ' ἀμφιβολία καὶ θλίψη τὸ κε-
 [φάλι
 καὶ τ' ἀφρισμένα κύματα ρωτάει.

Θέλω νὰ μάθω, πέτε μου πειὸ
 [γάνα
 τὸ μυστικὸ τοῦ βίου ποῦ μέ παι-
 [δεύει
 Οἱ ἄνθρωποι ποῦθ' ἔρχονται ποῦ
 [πάνε
 στὸ οὐραϊὸ ψηλὰ ποῖος βασιλεύει;

Τὰ κύματα βογγοῦνε πέρα ὡς
 [πέρα
 τὸ κάθε ἀστὲρι ἀδιάφορο σω-
 [παίνει
 τὰ σύννεφα σκορπιούνται στὸν αἰ-
 [θέρα
 κένος τρελὸς ἀπάντησι προσμένει.

(Μετ. Κ. Καιροφύλα.)

«Αν βηκε με βία τα σκαλιά

διάφορες περι ἀνηθικότητος ζουν νὰ κλονίζουν τὴν πιστὴ καὶ ὅπως εἶναι ἐπόμενο σ' ὅλες τὶς ἀριστοκράτησες, ἡ κυρία ἀρχισε νὰ γίνεται φιλύποπος ὥσπου νὰ τέλος βρῆκε τὴν ἀκρῆ. Τὸ γράμμα πού βρῆκε σὶδὸ σιρτάρι τοῦ γραφείου του τὴν ἔκανε νὰ πιστῆ πιά πὼς ὁ ἀντρας τῆς δὲν ἀποτελοῦσε ἐξαίρεση καὶ ἡ ὑπονοιῆς τῆς ἦσαν πραγματικῆς.

Ἐνα θερμὸ δάκρυ κύλησε στὰ μαγουλά τῆς. Σῦβηθη συντριμμένη ὡς τὴν πολιοῦρα κα' ἀπῶμεινε σκεφτικῆ. . . .

Ἐννέα ἡ ὥρα! Ὁ κύριος Ἄρνταν κλεῖ τὸ γραφεῖο του καὶ γυρνά νωρὶς—νωρὶς σὶδὸ σπίτι. Μπένει χαρούμενος καὶ ρωτᾷ γιὰ τὴν κυρία: —Εἶναι σὶδὸ Μπουντουῶ, ἀποκρίνεται ἡ θαλαμηπόλος. Προχωρεῖ ἀνοίγει τὴν πόρτα καὶ μπαίνει ἀπαρτήρητος:

—Μαρί. . . .

Ἡ κυρία Ἄρνταν σηκώνει τὸ κεφάλι.

Τὴν βλέπει χλωμῆ!

—Μὰ τί ἔχεις ἀγαπημένη μου;

Γέρνει τὸ κεφάλι καὶ ξεσπᾷ σὲ πικρὸ κλάμμα.

Ὁ κύριος Ἄρνταν γίνεται ἀνήσυχος, τὶ νὰ συμβαίνει; βλέπει πῶς σὶδὸ τραπέζι ἐνα τσαλακωμένο χαρτί ἡ σκέψη πὼς κάποια κακὴ ἡδύση λυπεῖ τὴ γυναῖκα του τὸν κάνει νὰ τὸ προσέξῃ. . . Διαβάζει καὶ χαμογελά. . . οὐ! . . πόσος καιρὸς πέρασε ἀπὸ τότε! . . .

Ὡ πὼς περνοῦν τὰ χρόνια! Καὶ πὼς ἀλλάζει ὁ ἀνδραποπος!

Ἡ κυρία Ἄρνταν τὸν ἀγαπᾷ με ὅλη τὴν δύναμη τῆς ψυχῆς τῆς. Μὰ, τώρα καὶ κάμποσο καιρὸ, τῆς φέρνεται κάπως ψυχρὰ δικαιολογούμενος σὲ οἱ κονομικῆς στενοχώριες τάχα, ὅταν ρωτήθηκε τρυφερὰ ἀπὸ τὴν κυρία. Μὰ, ἡ ἐφημεριδὲς π' ὕ χτιποῦν τὰ μικροσκοινδαλάκια καὶ ἡ μελέτες, ἀρχίζου

Ναὶ! Ναὶ! εἶναι τὸ πρῶτο γράμμα, πὸ τοῦ ἔστειλε ἡ κυρία Ἄρνταν, ὅταν ἦσαν ἐρωτευμένοι. . . Μὰ πὼς βρέθηκε ἐδῶ; αὐτὸς κρατᾷ κλειδωμένες σὶδὸ γραφεῖο τῆς τὶς τρυφερῆς του ἀναμνήσεις. . . .

Α! τώρα θυμᾶται! . . . Σάν βγῆκε . . . ὡς τὸν ἐκδότη του, γιὰ νὰ πάρῃ τὴν προκαταβολὴ ἐνὸς ἔργου πὸ ἔχει τελειώσει ἐδῶ καὶ μιὰ βδο

. . . . Ἀγαπημένη μου . . .

μάδα, ἀφησὲ ἀνοιχτὸ τὸ σιρτάρι. . . . καὶ ἡ Μαρί ψάχνωντας θὰ τὸ εὔρε καὶ Τὸ θύμημα εὐτυχισμένων ἡμερῶν θὰ τὴ πηγήει ἀπὸ συγκίνηση!

—Γι' αὐτὸ λοιπὸν μοῦ εἶσαι ἔτσι; ρωτᾷ σὲ τρυφερῆ γλῶσσα ἀγκαλιαζοντάς τὴν.

—Ἐκείνη τὸν κυττάζει ἐκπληκτῆ καὶ ἄφωνη.

—Τὸ θυπᾶσαι; λέει δειχνωντάς τὸ ὁ κύριος Ἄρνταν καὶ ἐπειδὴ ἔσκλουθεῖ νὰ μὲνη κατὰ πληχτῆ αὐτὸς λέει:

—Ἀλήθεια! γιὰ θυμῆσου τὴν ὁμορφῆ συνάντησὴ μας αὐτῆ Μαρί!

Ἡ κύρια Ἄρνταν κοκκινίζει καὶ σφίγγωντας τὰ χέρια του ψιθυρίζει:

—Συγγνώμη! Συγγνώμη! ἀγαπημένη μου, . . .

. . . . Ὁ κύριος Ἄρνταν ἀκόμα δὲν μπορεῖ νὰ καταλάβῃ. . . .

Η ΠΡΩΤΗ ΑΓΑΠΗ

Συνέχεια ἀπ' τὰ προηγούμενα

Μεσάνυχτα γύρω ἔρμιά. Τὸ μακρυνὸ κόσμημα τῶν φρύνων, ἀντιχεῖ βαθεῖν, σάν ἑναρμόνια συναυλία, ἐχτελουμένη ἀπὸ ἀπόκοσμα στοιχεῖα, ποῦ τ' ἀνθη μαγεμένα ξανοίγουντὰ φύλλα τους καὶ σκορπίζουν μεθυστικά στὸν ἀπαλὸ ζέφυρο τὸ γλυκὸ μῦρο τους. Σὲ μιὰ στιγμή ναρκώθηκαν ὅλα καὶ μὲ μιᾶς ὑπερθέρσιοι φθόγγοι βιολιῦ ἀντίχησαν, μ' ἀκοπανιαμέντο ραϊσμένης Ἄρπας—Καρδιάς πονεμένης : οὐ ἔμπνέοταν μέσα ἀπ' τὰ βασιλεία τοῦ βεληφόρου θεοῦ...

Τί ὄνειρο! Ποιὰ μαγεία! Τ' ἄστρα, ψυλὰ ἀναλαμπίζουν μαγεμένα. . . .

Κάτου, στὴ γῆ, ἐρμιά λιγωμένη στὸ σκοτάδι καὶ στὸν αἰθέρα δυὸ ψυχῆς ἀρμυρίζουν στὸ ροδόστρωτο μονοπάτι τῆς εὐτυχίης κάτου ἀπ' τ' ἀπολλώνιο ἄσμα τοῦ βιολιῦ . . .

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ 5ον

Τὸ μικρὸ χωριὸν, βουτηγμένον στὴν φωτοπλημονιὰ τῶν πρωῶνων ἀχτίων τοῦ ἡλίου, λαμποκοποῦσε ἐκεῖνο τὸ πρωὶ ἀπὸ χάρη.

Στὸ μεγάλο ἀρχοντικὸ ὄλοι εἶχαν ξυπνήσει ἀπὸ πολὺ καὶ ἀσχολοῦντο στὴν ἐργασία. Κάτου ἡ αὐτὴ πλημυριωμένη ἀπὸ ἐργάτες λάβαινε τὴν ταχικὴ τῆς ζωῆς. Σὲ λίγο ἄδιασε κα' οἱ ἐργάτες μὲ τὰ τουπιὰ στὸν ὦμο ξεκινούσαν γιὰ τὸ χωράφι, ἦταν ἡ μέρα τῆς ἐργασίας. Πάνω στὸν ἐξώστη ὁ μεγάλος Ἄρχοντας, ροφοῦσε τὸν καφφέ του καὶ ἔρριχνε τὰ βλέμματα εὐτυχισμένα κάτω στοὺς ἐργάτες, ποὺ τραβούσαν μὲ βιά γιὰ ἔξω. ἦταν πολὺ εὐτυχησμένος κείνη τὴν ἡμέραν ἀπὸ παντοῦ αἱ εἰδήσεις τῶν ἐπιχειρήσεων του, τοῦ ἤρχοντο εὐχάριστος καὶ ὁ πλοῦτος τοῦ προσμεδιοῦσε ἀπὸ παντοῦ. Ἡ μεγάλη ἐπιχειρήσή του, στὸ ζήτημα τῆς ἐξαγωγῆς τῶν καπνῶν του, στὸ ἐξωτερικὸ εἶχε πετύχη. Χάρις στὸν πατέρα τοῦ Ἄλκη, τὸ βουλευτὴ τῆς ἐπαρχίας, ποῦ ἡ προσωπικότης του στὴν βουλὴ ἦταν μεγάλης ἀξίας, κατώρθωσε νὰ ἐπιτυχη καὶ τὸ τελευταῖο κόλλο τῶν ἐμπορικῶν συναλλαγῶν. Καὶ ὅχι! μονάχο αὐτὸ τώρα τελευταία εἶχε παρατηρήσῃ πὼς ὁ Βουλευτὴς, ἔβλεπε κάπως διαφορετικὰ τὴν κόρη του καὶ δὲν θὰ τοῦ ἦταν δύσκολο νὰ συγγενέσῃ μὲ

τοὺς μεγάλους πολιτευτικοὺς οἴκους τῆς χώρας ἀτοχτώντας ἔτσι ἕνα παντοτεινὸ ὑποστηρικτὴ τῶν συμφερόντων του. . .

Γιομάτος χαρὰ χιτῆσε τὰ χέρια καὶ ἀνάβοντας ἕνα τσιγάρο ξαπλώθηκε στὴν πολιτρονὰ ρίχνοντας εὐτυχισμένα τὰ βλέμματα στὸ βίος του.

Σὲ λίγο ἀνοίξε ἡ πόρτα καὶ βγήκε ἡ κόρη του ὦ! ἦτο θεσπέσια κείνο τὸ πρωὶ ἡ δεσποσύνη Δώρα! Μὲ λεικὴ φόρμα καὶ τὰ μαλλιά χωρισμένα στὴ μέση, ἀγινότυσαν λεύτερα καὶ γλυστρούσαν ἔσπλεκα στοὺς ἀλαβάστρινους ὤμους. Μὲ τὸ πρόσωπο ἀχτινοβολισμένον ἀπὸ εὐτυχία καὶ τὰ δόλωμαυρα μάτια γιομάτα μυστηριώδικα λαύρα φτε οὐγίσε ἀνάλαφρα μέχρι τὸ γέρο. τὸν φίλησε στὸ μέτωπο καὶ ταυτοχρόνως ξεχύθηκε ἡ ἀρμονικὰ φωνὴ τῆς πλήττουσα ἡδέως κάθε ἀκοῆ.

—Καλημέρα! Μπαμπά.

—ὦ τὸ πουλάκι μου! καλημέρα κόρη μου, κἀθηκε ἔδῳ σιμά μου γιατί σὺ μόνη μ' ἀπόμεινες εὐτυχία σ' αὐτὸν τὸν κόσμο. Μὰ σὲ βλέπω λιγάκι ὠχρὴ δὲν ἐκοιμήθηκες καλὰ ἀπόψε;

—Πιὸ καλλίτερα ἀπὸ τῆς ἄλλης φορές μπαμπά κα' ὅταν μάλιστα ὁ ὕπνος μὲς νανουρίζεται μὲ μιὰ θανατοῖα σερνετά!

—Λέτε γιὰ τὸν χθεσινὸ τῆς νύχτας τραγουδιστὴ; ἀλήθεια, αὐτὸ τό παιδί εἶναι κρῖμα νὰ χάνεται μέσα στοὺς ἀγροίκους κατοίκους τοῦ χωριοῦ. εἶναι σάν ἕνα χουσάνθεμο μέσα στοὺς ἀσημανθούς τοῦ χειμῶνα ποῦ κανεὶς δὲν νοιώθη τὴν ἀξία του. Σὰς βεβαίῳ ἂν ἦταν σὲ πόλη θὰ ὠχροῦσε, καὶ ὁ πλέον ἀριστοτέχνης τῆς φωνῆς καὶ τοῦ ὄργανου ἀπέναντί του:

—Ἄλλ' εἰα μπαμπά! τὸ βέβαιον αὐτὸ εἶναι μὰ ἔτσι εἶνε γραφτὸν αὐτῶν τῶν ἀνθρώπων, νὰ σβύνουν μέσα στὴν ἀφάνεια ὅταν δὲν ἔχουν ἕνα ὑποστηρικτὴ ἢ τὰ μέσα ποῦ νὰ τοὺς ἀναδείξουν.

—Δὲν ἔχει χρήματα;

—Στερεῖται καὶ αὐτῶν τῶν πόρων τῆς ζωῆς! καὶ αὐτὸ φαίνεται θὰ συντείνῃ πιὸ πολὺ στὴν θεία ἀπόδοση τῆς τέχνης του.

—Βεβαίως! γιατί ὅταν ἕνας πονεῖ, μπορεῖ νὰ κἀνῃ μεγάλα πράγματα.

—Τί κρῖμα ὅμως μπαμπά! δὲν θὰ ἦτο μεγάλη εὐτυχία γιὰ μᾶς καὶ μεγάλη ἡ ὑποχρέωση αὐ-

τοῦ, ἂν τοῦ ἐρχόμεθα ἄρωγοί τῶρα στίς πύ-
δύσκολες στιγμές τοῦ βίου του;

— Ὡ εἶσαι ἕνα αἰσθητικὸ λουλουδάκι κόρη μου
ποῦ ποῦναι στὸν ξένο πόνο· καὶ μπορῶ νὰ τῷ-
χω καύχημα, μὰ λάβε ὑπ' ὄψιν σου ἕνα πράγ-
μα· ἐγὼ εἶμαι διατεθειμένος νὰ σοῦ φανῶ χρή-
σιμος μὰ αὐτοὶ οἱ καλλιτέχ.αι εἶνε πολὺ περὶ
φανοὶ καὶ δὲν δέχονται· καὶ τότε;

Δὲν θὰ εἶναι γιὰ μὲ ἡ μεγαλύτερη προσβολή
νὰ συντηρῶ κάτω ἀπ' τὴν ὑπερηφάνεια τῶν
ὑποκειμένων αὐτῶν ;

— Ὅσο γι' αὐτὸ μπαμπᾶ, ἀναλαμβάνω ἐγὼ καὶ
νὰ εἶστε βέβαιοι πὼς ὄχι μόνον θὰ δεχθῆ ἀλ-
λὰ θὰ ρηθῆ τρέχοντας νὰ σᾶς εὐχριστήσῃ.

— Σὲ ἀφίνω ἐλεύθερον νὰ πράξῃς ὅτι νομίζεις
καλὸν μὰ ἔλα νὰ σὲ φιλήσω τῶρα γιὰτ' εἶναι
ῶρα νὰ φεύγω γιὰ τὴν ἐξοχή. . . .

*
*

Μιά ὥρα ἀργότερα ἕνα ἄνθρωπος χτυποῦσε
τὴν πόρτα τοῦ Γιώργου. Ὁ Νέος μας καθη-
σμένος στὸ παράθυρο πλᾶει, μὲ ἕνα βιβλίο
μπρὸς του. Ἐχει βυθιστῆ στὴν ἀνάγνωσι. Μά
κάθε ἄλλο παρὰ στο βιβλίο εἶχε τὸ νοῦ του.
Μιά τόσο ρίχνει τὸ βλέμμα ἔξω καὶ ξεχνιέται
μέσα σὲ βαθειοὺς συλλογισμοὺς· μὰ γιὰτὶ τὸ
βλέμμα του δείχνεται τόσο ἀνήσυχος; ἔχει δια-
πραξί ἐγκλημα; ὄχι! τὸ χθεσινὸ βράδυνο δια-
βημᾶ του· νὰ παῖξῃ βιολί καὶ νὰ τραγουδήσῃ
κάτω ἀπὸ τὰ παράθυρα τῆς ἀρχοντοπούλας·
τὸν ἔχει κάνει ἀνίστατο καὶ μόλις τῶρα νοιώ-
θει τίς συνέπειές του. Ἀλήθεια τί νὰ εἶπε γι'
αὐτὸ ἡ ὠραία Δώρα; Πῶς νὰ τῆς φάνηκε; Καὶ
ἔπειτα ὁ μπαμπᾶς τῆς, ὁ ὑπερήφανος ἀρχον-
τας, πῶς νὰ τοῦ φάνηκε τὸ πρωτοφανὲς ἐπιχεί-
ρημα τοῦ Νέου;

Αὐτὰ στριφογυρνοῦσαν σὲ μυαλὸ του, καὶ
τὸν ἔκαναν νὰ μὴ βροίση πουθενὰ ἡσυχία ὡ-
ρες τῶρα. Σὲ λίγο ἡ ἀγωνία του κορυφώθηκε·
ὅταν στὸ πρῶτο χτύπο τῆς πόρτας βροίθηκε
ἀντιμέτωπος μὲ ἕναν ἄνθρωπο τῆς ὑπηρεσίας
τοῦ ἀρχοντα, ὠχρίασε. Στὸ νοῦ του γιὰ μιὰ
στιγμὴ, σχηματίστηκε ἡ σκηνὴ μὲ τὸν ἀρχοντα
νόμισε πῶς βρισκόταν ἀπέναντί του ταπεινὸς
μὲ γεμμένο τὸ κεφάλι ἔνοχος! Καὶ ὁ ἀρχοντας
καθησμένος στὴν πολυθρόνα, σὰν δικαστῆς ζη-
τοῦσε τὸ λόγο τῆς πράξης του. Πλάι του. ἡ ὡ-
ραία Δώρα, νὰ μειδιᾷ εἰρωνικῶς, καὶ οἱ ὑπηρε-
τες γύρω νὰ προσμειδιοῦν σαρκαστικὰ στὸν ἐ-
ξευτελισμὸ του.

Ὅλα αὐτὰ στὴν φαντασία του λαβαν σάφ-
κα καὶ ὁστά καὶ μόλις μετὰ κόπου προσπάθισ-
ε νὰ ψιθυρίσῃ . . .

— Τί ἀγαπάτε;

— Σεῖς εἶσθε ὁ κύριος Γιώργος;

— Μάλιστα!

— Αὐτὸ σᾶς τὸ στέλνουν ἀπὸ τὸ ἀρχοντικὸ
καὶ σῶ πασακαλοῦν νὰ περάσετε τὸ ταχύτερο...
Καὶ τοῦ ἔβαλε στὸ χέρι ἕνα ροῦζ ἀρωματισμέ-
νο φακελάκι καὶ ξεμακρύνθηκε γοργὰ. Τὸ πῆ-
ρε, μὲ τρεμάμενα χέρια, καὶ τραβήχτηκε στὸ
παράθυρο· τὸ βάστηξε κάμποση ὥρα, σὰ θέλω-
ντας νὰ μαντέψῃ τὸ περιεχόμενὸ του καὶ ἔπει-
ρα τὸ ἔρριξε μὲ φόβο στὸ τραπεζάκι καὶ στήρι-
ξε τὸ κεφάλι του στὰ χέρια.

Τὶ κερανοῦς νὰ περιεῖχε; ἀφέντως θὰ τὸν
προσκαλοῦσαν νὰ δώσῃ λόγο· καὶ ὁ πυρετὸς
τοῦ ἐπανήροχετο κατ' σχηματίζεε στὸ νοῦ του τὴ
σκηνὴ τοῦ ἐξευτελισμοῦ του . . .

(Ἀ κ ο λ ο υ θ ε ῖ)

ΑΝΕΚΔΟΤΟΝ

ΤΟΥ ΝΑΠΟΛΕΟΝΤΟΣ

Στὴν ἐκστρατεία τῆς Ἰταλίας ὅταν βρισκόταν ὁ
Βοναπάρτης, ἔβλεπε μερικοὺς στρατιώτας ν' ἀπομα-
κρύνονται ἀπὸ τὸ κύριον σῶμα σὲ κάποια πορεία,
καὶ ἔτσι ἀναγκάστηκε νὰ στείλῃ ἕνα ὑπασπιστὴ του
νὰ τοὺς μαζέψῃ. Ὅλοι οἱ στρατιῶται ὑπήκουσαν
πλὴν ἑνός.

Τότε λοιπὸν ὁ Βοναπάρτης τρέχει ὁ ἴδιος κα-
τεπάνω του, σηκώνοντας τὸ μαστίγιόν του καὶ τὸν ἀ-
πειλεῖ ἐτοιμος νὰ τὸν χτυπήσῃ. Ὁ στρατιώτης τ' ἀ-
παντᾷ ψύχραιμα ὅτι «ἂν ἐκτελέσῃ τὴν ἀπειλή του θὰ
τὸν κάμῃ μιὰ μέρα νὰ μετανοήσῃ.

Ἡ ἀυθάδεια τοῦ στρατιώτου ἠνάγκασε τὸ Βονα-
πάρτη νὰ τὸν χτυπήσῃ.

Μετὰ δέκα πέντε μέρες, σὲ κάποια φοβερὴ μάχη
ἀντετῆ σ' ἕνα συνταγματάρχη νὰ βρῆ ἀπὸ τὸ σύν-
ταγμα του ἕνα θαρραλέο καὶ ψύχραιμο στρατιώτη
γιὰ μιὰ ἐνέργεια αἰφνηδιασμοῦ, ὁ ὁποῖος θὰ λάβαινε
καὶ γενναίαν ἀμοιβήν. Ὁ ἐκλεγείς στρατιώτης πα-
ρουσιάζεται στὸ Βοναπάρτη μὲ τριάντα ἄλλους συν-
τρόφους, τοὺς ὁποίους ἐδιάλεξε μόνος του, λαμβάνει
διαταγὰς καὶ ἐκτελεῖ τὴν ἐντολήν πού τοῦ ἀνέθεσαν
μὲ θάρρος καὶ ψυχραιμίαν πραγματικοῦ ἥρωος.

Ὁ Βοναπάρτης τὸν καλεῖ κάλιν ἐνώπιόν του, τὸν
συναίρει δημοσίᾳ, τὸν εὐχαριστεῖ καὶ τοῦ παραδί-
δει τὸ ποσὸν πού ὑπεσχέθη. Ὁ στρατιώτης τότε μοι-
ράζει τὰ γρήματα σους συντρόφους του, χωρὶς νὰ
κρατήσῃ διόλου γιὰ τὸν ἑαυτὸ του.

— Δὲν ὑπηρετῶ τὴν πατρίδα μου, εἶπεν ὑπερή-
φανα, γιὰ τὸ χρῆμα. Μόνον ζητῶ, ἂν ἡ πράξις μου
θεωρεῖται ἀξία ἀμοιβῆς, τὰ μὲ κάμουν ἀξιωματικὸ,
Μὲ ἀναγνωρίζεται στρατηγέ;

Ὁ Βοναπάρτης ἀπαντᾷ ὅτι δὲν τὸν γνωρίζει.

— Εἶμαι ὁ στρατιώτης πού χτυπήσατε πρὸ δέκα
πέντε ἡμερῶν. Σᾶς εἶχα πῆ τότε ἐτι θὰ σᾶς ἔκανα
νὰ μετανοήσητε. Τὰ κατῴρθωσα σήμερα;

ΤΟ ΤΑΞΙΜΟ ΤΟΥ ΣΦΑΚΙΑΝΟΥ

Σ' ἐκκλησιδάκι δλόχουσο; μολυδοσκεπασμένο
 'Εκεῖ μ' ἐβίβλαν κι' ἐμνωξα ἄδικα τὸν καυμένο
 Κι' ἀποῦ τὸν ὄρκο τὸν ἔδωκα, τὸν ξένο,
 ἔγυραν τὰ κονίσματα, κι' ἐσβύσαν τὰ καντήλια
 κι' ἐράγισε κι' γεκκλησιά.

(Κρητικὸ Δημοτ. Ἄσμα.)

Ἰούνιος 1821

Μήνας δέν εἶχε περάσει ἀκόμη ποῦ
 τὰ Σφακιά πανηγύριζαν. ὄχι τοὺς λαμ-
 προὺς γάμους τοῦ καπετὰν Κλωνάρη τώ-
 ρα, μὰ τοὺς μεγάλους γάμους τῆς Λευτε-
 ριάς ποῦ ἐμπνεομένη ἀπ' τὰ δεινὰ τῆς
 φυλῆς μας κι' ἀπ' τοὺς γλυκίμολπους τό-
 νους τοῦ λυράρη Στέφανου Χάλη· ἀνά-
 δεινε τίς φλογερὲς λάμπειδ τῆς στό Λού-
 λο μέ τὸ θάνατο τοῦ αἰμοβόρου τούρκου
 καπετάνου Ταμπουρατζή. Οἱ τρομερὲς
 σφαγὲς τῶν φυλακισμένων χριστιανῶν·
 ξάναψαν τὴν πορφύρα κρητικὴ ψυχοσύν-
 θεση στὸ μεγάλο ὄνειρο ξανοίγωντας
 τῆς ματομένες φτεροῦγες τῆς πάνου στὸ
 γαλάζιο αἰθέρα τῶν Σφακιῶν μὲ τὴ λέ-
 ξη Λευτεριά ἢ Θάνατος!

Μὰ ὁ ὄρκος τοῦ καπετάν Κωσταν-
 τῆ Κλωνάρη εἶναι βαρύτερος κι' ἀπ' αὐ-
 τὴ τὴν ὀρητικὴ φράση τῶν ἐπαναστάσε-
 ων· γιατί ἂν αὐτοὶ πάνου στὴν μανία
 τοὺς προβαίνουν σὶά ματωρατισμένα λό-
 για ὁ καπετάν Κωσταντῆς βαθύς ἀναγνώ-
 στης τῆς ψυχῆς καταλήγει στὴν ψυχρὴ
 μὰ δυνατώτερη ἀπὸ κάθε ἐπιπόλαιο αἴσθη-
 μα, πράξη: Νά μὴν σφιξῆ στὴν ἀγκαλιά
 του τὴν ὁμορφὴ γυναῖκα του ἐνόσω θά
 ὑπάρχουν Τούρκοι στὴν πατρίδα. Ὁ ὄρ-
 κος βαρὺς γιὰ τὸ νιόγαμπρο καπετάνο
 π. ὦ μπρός στὴν Πατρίδα ἀψηφάει τὴν ἢ
 συνηζωὴ ποῦ τοῦ ἐγγυᾶται ἂν ὄχι ὁ ἐχ-
 τρὸς μὰ ἢ παλληκαριά του. Ἡ ἀγάπη
 στὴν Πατρίδα νικάει· κι' ἔτσι μὴν αὐγῆ

ρίχνεται γιὰ τὴν ἱκανοποίησι τοῦ ὄρκου.
 Πέντε μῆνες ἔχουνε περάσει ἀπὸ τότε.

Ἀντιλαλοῦν οἱ ράγες ἀπὸ τὸ νιουφέ-
 κι του καὶ τ' ὄνομά του σκορπᾶει τὸν
 τρόμο. Οἱ Τούρκοι φεύγουν σὶς πόλεις
 καὶ προσμένουν ἐνισχύσει; τὰ μικρὰ χω-
 ριὰ τῶν Σφακιῶν λειτερωμένα δέχονται
 ξανὰ τοὺς κατοίκους των ποῦ ἢ ζάλη τοῦ
 μακελίου τοὺς ἔχει ξεμακρύνει, Τὰ παλ-
 ληκάρια κατεβαίνουν σὶς ῥημιωμένες πα-
 τρίδες τους· ἢ χαρὰ ἀντιλαλεῖ γύρω στὴν
 Ἀράδενα καὶ μόνο στοῦ καπετάν Κωστα-
 ντῆ τὸ σπῆτι βασιλεύει ἢ θλίψη

Ἡ ἄμορφη ἀρχοντοπούλα τοῦ Ρεθυ-
 μνου, του κάκου περιμένει σὶδὸ κατῶφλι
 τὸ γυρισμὸ τοῦ σταυραῖτοῦ τῆς.

Εἶνε τούρκοι ἀκόμη στὴν Πατρίδα!
 Παραφυλάει μὲ τὰ παλληκάρια του σὶς
 ράγες τὸ διάβα τοῦ γερακιοῦ. μὰ κείνο
 περιτρυμὸ ποῖος ξέρει ποῦ λυμερᾶζει.
 Περνᾶν ἢ μέρες ἀπάνω μὰ ὁ καπετᾶ-
 νος τοῦ κάκου προσμένει. κι' ἢ μέρες δι-
 αβαίνουν ὄσπου ἢ νοσταλγία τῆς γλυκει-
 ᾶς ζωῆς κεντρίζει τὴν σκληρὴ καρδιά του
 κι' ἕνα δειλινὸ κατεβαίνει τὴν Ἀράδενα
 καὶ βρήσκει στὴν ἀγκαλιά τῆς γυναῖ-
 κας του. Θέλει νὰ συγκρατηθῆ. Τὸ Τά-
 ξιμ του εἶνε βαρὺ! Οἱ τούρκοι εἶνε στὴν
 Πατρίδα ἀκόμη! μὰ τοῦ κάκου!

Τὸ παραπονεμένο βλέμμα τῆς ἀγαπη-
 μένης του τὸν λυγᾶει ἢ καρδιά του ραγι-
 ζει στὴν θύμιση βερηοῦ ὄρκου.

Τί νὰ κάνει

Φιλεῖς ἀδιάκόπα τὸ ἀγαπημένο πλάσμα
 μέχρι ποῦ ὁ ἥλιος ξαγγορίζει ἕνα μπου-
 λουκι ἐχτροῦ πάνου σὶς ράγες. Ἀρπὰ τ'
 ἄρματα του καὶ πετιέται σὶδὸ θάνατο ποῦ
 τοῦ ἐπιβάλλει ἢ παραβίαση τοῦ ὄρκου του

Κι' ἔτσι ὁ καπετάν Κλωνάρης φτερου-

γισε κελνη τήν' αὐγή στοῦ ματοσπαρμένο
δρόμο τῶν προγόνων τῆς Λευτεριάς για-
τί παρέβηκε τὸν ὄρκο του.

Χανιά Ἰουνίος Τριανταδύο.

ΑΓΓΛΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΕΥΘΥΜΟΙ ΣΤΙΧΟΙ

Ἔνας Ἰνδὸς ἀπέθαγε. Ἡούχας ὁ καυμένος
ὑσταρα ἔπὸ χρόνια εἴκοσι πούτανε παντρεμμένος.
Στοῦ Βράχμαν τὸν παράδεισο εὐθύς τότε πηγαίνει
μ' ἔλπιδα κι' ἀνακούφισι καὶ εἴσοδο γυρεύει.
— Ἀπὸ τὸ Καθαρτήριο ἐπέρασε; ὁ Βράχμαν ἐρωτᾷ.
— Παντρεύτηκα καὶ ἔσκυψε τὴν κεφαλὴ μπροστά.
— Ἐμβαινε μέσα, ἔμβαινε τέκνον ἀγαπητό
γάμος καὶ καθαρτήριο εἶν' ἕνα καὶ τὸ αὐτό.
Με μιά γαλήνη εἰσέρχεται στὸν κῆπο τῆς Ἐδέμ
καὶ βρίσκει τὴν ἀνάκαυση ποῦ δὲν εἶχε ποτέ.
Στὸ μαγικὸ μὲν αὐτὸ ἔμβηκε περιβόλι
ἄλλος Ἰνδὸς γιὰ εἴσοδο στὴ θύρα κεῖ στραμώνει.
Τὸ ἴδιο πάλι ἐρώτημα ὁ Βράχμαν ἐρωτᾷ:
— Ἀπὸ τὸ καθαρτήριο ἐπέρασε; — Ὁχι γιατί;
Νὰ ἔμβης μέσ' ἀδύνατον ὁ μάγος ἀπαντᾷ.
— Μ' αὐτὸς ποῦ μπήκε τώρα δά. μήπως σπέρασ' ἀπ'
[ἐκεῖ;
— Εἶνε ἀλήθεια, μὰ αὐτὸς παντρεύτηκε, καὶ στὴ ζωὴ
ὄλας τὰς ἀμαρτίας του ξεπλήρωσε.
— Παντρεύτηκε; Πάει καλά, γιατί κι' ἐγώ,
ἡ χάρη σου, δύο φορές παντρεύτηκα.
— Φύγ' ἀπὸ δῶ, δὲν βάζουμε τρελλοὺς εἰς τὸν Πα-
[ράδεισο.

(Ἐκ τοῦ ἀγγλικοῦ)

N. ΒΑΒΟΥΛΗΣ

ΚΡΗΤΙΚΕΣ ΜΑΝΤΙΝΑΔΕΣ

Ἄν μ' ἀγαπᾷς κ' εἶν' ὄνειρο ποτές νὰ μὴ ξυπνήσω
μὲ τὴ γλυκάδα τ' ὄνειρου θέλω νὰ ξεψυχήσω.

Ἀπῆτις μ' ἦψες τὴ φωτιά ἔφυγες κι' ἀφισές με
μηδὲ Θεὸ φοβήθηκες μηδ' ἔλυπηθήκες με.

Ἄν ἀποθάνω πρὶν σέ ἰδῶ ἢ γῆ δὲ μέ χωνεύει,
τὸ σῶμα μου θὰ σηκωθῆ νὰ ρθῆ νὰ σέ γυρεύει.

Βάσανα, πίκραις καὶ καῦμοι, ἀφήστε με νὰ ζήσω
τοῦτο τὸ λόγο τὸν καιρὸ ποῦ βρήκα ν' ἀγαπήσῶ.

Δὲν εἰμπορῶ τὰ πάθη μου τσὴ πέτρας νὰ τὰ λέω
κ' ἢ πέτρα νὰ μὴ μοῦ μιλή νὰ κάθουμαι νὰ κλαίω.

ΑΝΕΚΔΟΤΟΝ

Σὲ μιά μάχη ἐφρονεῦθη ὁ πλέον ἀτρόμητος τῶν ἡ-
ρώων Γάλλος στρατηγὸς Τουρέν τὴν στιγμὴν ποῦ
γύρισε νὰ ἐξετάσῃ ἕνα κανόνι ποῦ δὲν λειτουργοῦσε

καλά.

Ἐνῶ ὁ Τουρέν ἀπεμακρόνετο ἀπὸ τὴν πυροβο-
λαρχία, ἕνας ἀπὸ τοὺς ὑπασπιστὰς τοῦ τοῦ εἶπε νὰ
σταθῆ μὴ στιγμὴ νὰ κυττάξῃ τὸ κανόνι.

Ἦτο σὸν νὰ τοῦ ἔλεγε, καθὼς γράφει σὲ μιά ἐ-
πιστολὴ τῆς ἡ κυρία δὲ Σεβινιέ: «Σταθῆτε μιά στιν-
μή, στρατηγέ, νὰ σκοτωθῆτε!»

Γιατὶ ἀκριβῶς τὴ στιγμὴ ἐκείνη μιά ἐχθρική ὀ-
βίδα ἔκοψε τὸ χέρι τοῦ ὑπασπιστοῦ ποῦ ἔδειχνε τὸ
κανόνι, κι' ἐσκότωσε στὸν τόπο τὸν Τουρέν ποῦ γύρι-
ζε νὸ δῆ τὸ κανόνι.

ΣΒΥΣΕ

Στ' ἀπαλοσοῦρισμο σιμά, καθησμένοι
τοῦ ποταμοῦ ποῦ κύλα μὲ χᾶδι
τὰ χεῖλη σμίξαμε γλυκὰ ναρκωμένα
συνεπαρμένοι ἀπ' τ' ὄνειρο κείνο τὸ βράδι.

==o==

Ψυχὲς αἰθερόσμιχτες π' ἀγκαλιασμένες
στ' ἀπείρου θέλουνε τᾶγγιχτα μέρη
σὰ λεύτερες θέλουνε μα . . . σκλαδωμένες
μακρὰ ἀπ' τὸ κόσμο ὁ ἔρωσ νά φέρη,

==o==

Κόσμ' ὑπερθέριοι μὲ βουβοχάδι
σμίγουν ἀνάλαφρα, στ' ἀγκάλιασμά τους.
Νὰ μηδενιστοῦνε, ζητοῦν, στὸ σκοτάδι,
ψυχὲς ποῦ πρῶτα στ' ἀντίκρουσμά τους

==o==

σιμά θέλανε αἰώνια νὰ ζοῦνε,
— πίκρα μὴ νοιώσουνε στὸ χωρισμὸ τους—
γιαυτὸ μονάχα, γι' αὐτὸ ζητοῦνς
τὸν ἐξίλαστήριο μηδενισμὸ τους.

==o==

Γλυκ' ἀπαλόσβυσε ὄνειρο ταχὺ τῆς ζωῆς μας
τὴν εὐτυχία τούτη ζητοῦν ἢ ψυχὲς μας
γιὰ νὰ μὴ βεβηλώσῃ ἀκόμα πῶς περα
τὸν ἔπωτ' ὁ κόθος, τὸ φῶς, ἢ ἡμέρα! . . .

ΔΡΟΣΟΣ ἸΑΝΙΜΟΣ

— Κάθε μῆνα ὁ Μανώλης ζητεῖ χρήματα ἀπ' τὸν
μαπαλά του γιὰ τῆς παρτίδες ποῦ δίδει στὸ σχολεῖο,
καὶ τὰ δικαιολογεῖ ὡς ἔξοδα.

— Καὶ δὲν παίρνει εἰδηση ὁ πατέρας του;

— Ποῦ νὰ συμπεράνῃ. Ὁ πατέρας του νομίζει
ὅτι μόνον αὐτὸς ἔχει τετοιεὶς δικαιολογίες πτὴ γυ-
ναϊκά του.

ΟΙ ΝΕΟΙ ΜΑΣ

ΣΑΝ ΟΝΕΙΡΟ

Μόλις έχω γυρίσει απ' τή κήδεα τής αραβωιαστικιάς μου και καθισμένος στήν πολυθρόνα κανίζω τὸ ἕνα τσιγάρο πάνω στ' ἄλλο, γιὰ νὰ σβύσω μὰ ζι μ' αὐτὸ και

τὴ λύπη μου γιὰ τὸ Χαῦμὸ τῆς
Μοῦ φαίνεται ὡς ὄνειρο ἀκόμα δὲν τομῶ νὰ τὸ πιστέψω πὼς πέθανε, αὐτὴ πού πρὶν ἕνα χρόνον ἦταν γεμάτη ὑγεία και ὀμορφιά. Ἄλλὰ, τί εἶπε ὁ ἀνθρώπος!

Ἀφίνω τὸ νοῦ μου νὰ πλανηθῆ διὰ χρόνια πρὶν. Τὴν εἶχα γνωρίσει μιὰ φεγγαρόλουστη βραδεὶά τοῦ Ἀδγούστου σ' ἕνα χορὸ.

Ἦταν μιὰ νέα ὡς 18 χρονῶν μὲ λεπτὸ κανονικὸ πρόσωπο, πού τὸ πλαισίωναν τὰ κατὰξανθα μαλλιά τῆς, και μ' ἕνα νεραϊδένιο κορμί. τὴν χόρεψα και μιλῆσαμε μὲ μεγάλη οἰκειότητα γιὰ διάφορα ἄσχετα πράγματα.

«Ὅλες ἢ ἄσχετε συζητήσεις μὲ μιὰ γυναίκα πού σ' ἀρρεῖσει εἶπε ὁ πρόλογος τῆς ἀγάπης σου—
Toin Koue rin(θρούλοι)»

Ὅταν χερίσαμε μού ὄρισε ραντεβού γιὰ τὴν ἐπομένη. Κατόπιν ὅλα τὰ γεγονότα περνοῦν ἀπὸ τὸ νοῦ μου ὡς κινηματογραφικὴταινία. Θυμοῦμαι πὼς τὸ πρῶτο ραντεβού, ἀκολούθησε δεύτερο και τρίτο ἔτσι πού σιγά—σιγά γεννήθηκε στήν καρδιά μας ἕνα ἔρωσ ὁ πρῶτος νεανικὸς ἔρωσ

Ἄχ! Μοῦ φαίνεται πὼς δὲν θὰ ξεχάσω, πὴν πρώτη μου ἀγάπη! Μοῦ φαίνεται πὼς θάναί πάντα σὺ νοῦ μου ἢ εἰκόνα τῆς.

Ἐρχονται κατόπιν ἀπὸ νοῦ μου ἢ μέρες πού ἀραβωιαστήκαμε

Ἀπὸ τότε ἄρχισα νὰ πηγοῖνω ταχτικά σὺ σπῆλι τῆς νὰ τὴν βλέπω.

Μιὰ μέρα τὴ βρήκα λίγο σιναχωμένη κανένας δὲν ἔδωσε προσοχὴ σ' αὐτὸ τὸ κρουλόγημα. Κανεῖς δὲν φαντάζονταν πὼς θὰ τὴν ἔστε

λιε σὺν τάφο! . . .

Σιγά σιγά τὸ κρουλόγημα αὐτὸ μεταβλήθηκε σὲ φθίση πού τὴν ἔτρωγε τὴν ἕνα χρόνον. Τὰ μάγια τῆς, ἔχασαν τὴν πρώτη τους ζωηράδα, και τὰ μάγου α τῆς μέρα μὲ τὴ μέρα ἔγινοντο ἀπὸ γλωμά. Μόνον ὅταν τὴν ἐπισκεπτόμουνα ἔπερναν ἕνα ὠχροροῦδιο χροῶμα, και στὰ μάτια τῆς διέκρινε κανεῖς μιὰ λάμψη εὐτυχίας.

. Τὴν τελευταῖες μέρες εἶχε γείνει πὺδ χειρότερα· δὲν μποροῦσε νὰ στέκεται στὰ πόδια τῆς κι' ἕνας πυρετὸς τὴν ἔκαιγε.

Ὅλη τὴ νύχτα γδῆς καθόμουνα πλὸς τῆς και τῆς ἐσκοῦπιζα τὸ κἀθίδρο ἀπ' τὸν πυρετὸ προσωπάκι τῆς

Μιὰ νεκρικὴ σιγὴ εἶχε ἀπλωθεῖ στὸ δωμάτιο πού τὴν διέκοπτε πού και πού κανένας λυγμὸς τῆς μάνας τῆς ἢ κανένα ξερὸ βήξιμο πού ἔβγαινε ἀπ' τὸ πονεμένο τῆς στήθος, και πού μού ἔσχιζε τὴν καρδιά

Πρὸ μιᾶς ὥρας τὴ θάψανε. Καί τὴν ἄρα μὲ δάκρυα στὰ μάτια και μὲ τὴν ἀελπισία φωλιασμένη στήν καρδιά ἀναπολώ τὰ ὄνειρα πού πλάθαμε, ὡς ἕνα ὕμνο στὴ μνήμη τῆς, ἐνῶ ὁ καπνὸς τοῦ τσιγάρου ἔχει κάνει τὸν ἀέρα πνιχτικὸ.

Σηκώθηκα κι' ἀνοῖξα τὸ παράθυρο· μὲσ' τὸ δωμάτιο χύθηκε μὲ μιᾶς ὄλος ὁ θόρυβος τοῦ δρόμου και ὡς τ' αὐτιά μου ἔφτασε πεταχτὸ σφύριγμα ἑνὸς χαρούμενου και ἔγνοιαστου χαμινοῦ.

Χανιά

ΤΩΝΗΣ ΠΙΟΛΑΣ

ΔΙΑΦΟΡΑ

Ὁ διάσημος Γάλλος ἱστορικὸς (1787—1874) διακεδάζε διηγούμενος ἱστορικὰ γεγονότα στὰ μικρὰ του ἐγγονάκια. Μιὰ μέρα ὅταν διηγέτο σ' αὐτὰ τὴν ἱστορία τῆς Ἀγγλίας μεταξὺ τῶν ἄλλων ἀνέφερεν ὅτι ὁ βασιλεὺς αὐτῆς Ἐρρίκος ὁ Α' ὅταν ἔχασε τὸ παιδί του, δὲν γέλασε πλέον μέχρι τοῦ θανάτου. Ἔνας ὅμως ἀπ' τοὺς μικροὺς ἀκροατὰς ὡς νὰ μὴ πιστεψῆ τὸ ἀνέκδοτο τοῦτο, ὁ δὲ ἀλπίκος τὸν ἠρώτησε: —Γιατί μικρὸ μου δυσπιστεῖς;

—Ἄλλὰ, πάππε, ἀπήνησε ὁ μικρὸς, τί νὰ ἔκανε λοιπὸν ὁ βασιλεὺς ὅταν τὸν γαργάλιζαν;

ΠΡΟΣΕΧΩΣ Η ΘΥΣΙΑ
ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΑΤΕ ΤΟ ΟΛΟΙ ΚΑΙ ΟΛΕΣ

Η ΔΥΝΑΤΗ ΑΔΥΝΑΤΗ

“Εν χρόνο ὕστερ’ ἀπὸ τὸ θάνατο τῆς ἑξαδέλφης μου τῆς Ἀμαλίας πῆρα ἓνα γράμμα ἀπὸ τῆς Λάκης πού μουῖγραφε:

Θεῖτσα,

Σοῦ στέλνω τὸ ἡμερολόγιο τῆς μαμάς πρώτα πρώτα γιατί ξέρω πόσο σ’ ἀγαποῦσε καὶ τὴν ἀγαποῦσες κι, ὕστερα γιατί ὅπως μέσα στὶς σελίδες του βρῆς καὶ τὸ ἀξιοπρόσεκτο—σύ πού ἀσχολεῖσαι μὲ τὴ δημοσιογραφία

Μέ ἀγάπη, ὁ ἀνεψιός σου

Λάκης

Ἀντιγράφω λοιπὸν τὴν πιὸ χαρακτηριστικὴ σελίδα αὐγουστοῦ 25 1926

Εἶναι θάμα σαστὸ πὼς γοῦ μένει καιρὸς τώρα καὶ καθίζω νὰ γράψω τὶς σκέψεις μου τὶς πονεμένες. . .

Κι’ αὐτὸ γιατί εἶμαι μιὰ δραστήρια καὶ πολινὰ σχολη γυναῖκα καὶ συνεπὼς δὲν ἔχω καιρὸ γιὰ φιλολογίες, ἔξ ἄλλου δὲν ἔχω καὶ πεποῖθη ση πὼς θὰ τὰ καταφέρω καὶ τόσο καλά. Γι’ αὐτὸ θὰ γράψω μοναχά—στεγνὸ, στεγνὸ, δίχως ποίηση ἄλλοτε δὲν σκοπεῦω νὰ τὰ δημοσιεύσω—τὰ ἱστορικὰ τῆς ζωῆς μου. Μιᾶς ζωῆς ματωμένης ἀπὸ τὴν αἰώνια θλίψη.

Κι’ ὡς τόσο ὅλος ὁ κόσμος μὲ θαυμάζει ὅλοι λένε. αὐτὴ ἡ γυναῖκα εἶναι καλύτερη κι ἀπὸ ἓνα ἄντρα ἔξυπνη, ἐργατικὴ, πονόψυχη.

Ἔχουν δίκχο βέβαια . . . γιατί σκεφθεῖτε πὼς σὲ ἡλικία δεκατεσσάρω χρονῶ ἔχασα τὸν πιτέρα μου πού φύτρεψε μιὰ σφαῖρα στὸ κεφάλι του σὺν φτώχηνε κι ὕστερα σὲ λίγο καὶ τὴ μητέρα μου. Ἀπὸ τὰ τρία παιδιὰ πού μέινουμε ἡμιον τὸ μεγαλύτερο.

Μὲ τὰ λίγα γερομανικὰ πού ἤξεραῖνε—δευκατεσσάρων χρονῶν—daine de conraguie στῆς κυρίας Χατζη ητοῦ καὶ συχρόνως—καλωσῆ η τῆς κ. Χατζηχορήστου πού μου τὸ ἐπέτρεπε—παρέδιδε μὴθήματα γερομανικῆς καὶ σὲ ἄλλα παιδιὰ. Ὁ γιατρός ὁ Νικολίδης—οικογενειακὸς γιατρός τῆς κ. Χασζιχορήστου—μ’ ἐξέτασε κάποτε καὶ μοῦπε νὰ πᾶρω νὰ ὑπερκοπιάζω. Εἶπε μάλιστα—αὐτὸ τὸμαθα ἀργότερα—πὼς ἂν ἐξακολουθῆσω νὰ ἐργάζωμαι ἔτσι τὸ τέλος μου θάταν σὲ κανένα σανατόριο. Λάθος του ὅμως ὡς ἀποδείχτηκε ἐκ τῶν ὕστερων.

Ἔτσι μπόρεσα κι ἐποῦδισα τὸν ἀδελφὸ μου τὸ Νίκο γεωπόνου καὶ τὴ Λιλίκα δασκάλα ἄμα πῆραν τὰ διπλώματα των ἀνοίξαμε δικὸ μας νοικοκυριό. Παρ, ὅλο πού εἶχαν μεγαλώσει

πιὰ ἐξακολουθοῦσα νὰ τοῦς προστατεύω . . .

Πότε ὁ Νίκος πότε ἡ Λιλίκα κάποια τοῦς δυσαρῆσκεια εἶχαν νὰ μοῦ ποῦν καὶ πάντα ἐγὼ εὔρισα λόγια νὰ τὶς παρηγορήσω νὰ τοῖς δώσω κουράγιο . . . ἐνῶ μέσα μου σπαραζοῦν ἀπὸ φρικτὸ παράπονο γιὰ τὴν ἀχαριστὶ α των . . . Ποτέ τοῖς δὲν κύτταξαν νὰ μοῦ ἀποκρυψουν μιὰ τοῦς στενοχωρία, νὰ μ’ ἀφήσουν ἰελοῦς κάποτε ἥσιχη καὶ ξεκούραστη . . .

Ἦ ὕστερα παντρεύτηκα τὸν ἄντρα μου—ἓνα πλούσιο ἀμερικάνου—τοῦ κι αὐτὸς μ’ ἐπῆρε ἐπειδὴ εἶμαι ἔξυπνη . . . Ὅτα μοῦ τῶπαν ἔκλαψε μὲ λυγμοῦς. Ὁ Νίκος μας νόμιζε πὼς ἦταν ἀπὸ τὴ συγκίνηση γιὰ τὴν ἀνεπισητὴ μου τύχη πού μ’ ἔρχε σὲ ἰόσα πλοῦτη.

Μὰ ἐγὼ ἴσα—ἴσα ἔκλαινα γιὰ τὴν κακὴ μου τύχη . . . Ἄλλες γυναῖκες παντρεύονται γιὰ νάχουν ἓνα σύντροφο γερό στὸ βίον τοῦς κλέγῳ παντρευόμενον γιὰ νάμα ὁδηγῶ τοῦ ἄντρα μου. Καὶ δὲν ἔσφαλε ὁ ἄντρας μου ἐλπίζοντας σ’ ἐμένα γιατί ἐγὼ, διευθύνοντας παρασκευασκὰ, ἔβλεπε τοῦς ἐπιχειρήσεις, κατώρθωσα νὰ τοῦ διπλασιάσω τὴν περιουσίαν του . . . Ὁ ἄντρας μου μ’ ἀγαπᾶ μὲ τὸν δικὸ του τρόπο κι εἶναι βέβαιος πὼς ἐγὼ εἶμαι εὐτυχισμένη κοντὰ του—κοντὰ σ’ ἓνα πλούσιο. . . Τὸν πειλοιοῦμαι, τὸν φροντίζω ὅπως ἄλλοτε τ’ ἀδέλφια μου κι εἶμαι γι’ αὐτὸν ὁ παρηγορὸς τὸ ἄγγελος ὅταν στὶς στεναχώριες του τοῦ λέω μὲ φωνὴ ἀργόσυρτη, γλυκειά, γεμάτη χάδι ἀγάπης.

—Ἄντρούλη μου, ἀγαπημένε, δὲν εἶναι τόσο σποῦδαῖο ὅσο τὸ νομίζεις. . . Ὑπάρχουν ἄλλα πιὸ σοβαρὰ. . . Μὴ μοῦ στενοχωριέσαι γιὰ τέτοια μικροπραγματάκια.

Τὶ εἰρωνεῖα Θεέ μου! Νὰ μὲ νομίζουν ὅλοι ὡς τὴν πιὸ εὐτυχισμένην γυναῖκα. . . Ἐμένα πού εἶμαι μόνη κατὰμονη στ’ ἓν κόσμου. . . Κανένα δικόμου δὲν ἔχω κανένα πού νὰ νοιαστῆ γιὰ μένα, γιὰ τὴν ψυχὴ μου. . . Ὅλοι ἀπὸ μὲν πειομένουν. . .

Νὰ τῶ’ ἀκούω τὸ Λάκη—τὸ παιδὶ μου—πού λέει στὴν ὑπερήστρια. . .

Ἄγγελα πῆγαινε σὲ παρακαλῶ νὰ πῆς τῆς μαμάς μου πὼς θέλω νὰ τῆς πῶ καὶ.

Θὰ θέλῃ νὰ μοῦ πῆ κανένα παράπονο του τ’ ἀγοράκι μου. . .

Εἶναι τὸ μόνο πλάσμα πού τοῦ ἀναγνωρίζω νὰ τὰ περιμένῃ ὅλα ἀπὸ μένα.

Ἐδῶ τέλειωνε ἡ ἡμερομηνί 25 Αὐγούστου 1926.

Εἶναι τάχα ἀνάγκη νὰ βεβαιώσω τὸ γνήσιον νῆς ἀντιγραφῆς: . . .

ΜΑΡΙΚΑ Ν. ΤΖΕΡΑΚΗ

ΠΟΝΕΜΕΝΟΙ ΣΤΟΝΟΙ

Κλεισμένος μέσ' τήν κάμαρά μου, μιά σκέψη μου μικρή, σέ φέρνει μέσ'τά ματια μου μπροστά μου, Νεράϊδα μου μαγευτική. Κι' ή βάρκα πού ά άρια τρέχει μοιάζει τού πιό καλού έπιτηρητή και στο μεγάλο της τό διάβα κάποιου καραβιού σημάδι προσπαθή νά βρη

Μά όπως τ' άφρογάλινο κινιτάκι σκούζει και σβεί στήν άμοιδιά συνωδευόμενο άπ'τό κλαψάριχο τραγουδι πού βγαίνει άπό τό μελτεμάκι τό δροσερό, σβεί κοινωσμένο τό βλέμμα μου, σάν θώλοσε νά βλέπη χωρίς κανένα άστρο έλπίδας στον ούρανό.

Και ή ψυχή μου σκλαβωμένη άπό ά σκελετωδικά νύχια κάποιας άνευχτέλεστα, έπιθιμιάς, λιγώνεται, πονεί και δέν άντέχει νά βλέπη πράματα φανταστικά.

Μέσα σ' αυτό μου τό μαρτύριο νοιώθω τό έμψυχο έλατήριο νά μέ παιδεύη και νά μέ τυρανά.

Κι' ή ήσυχία της κάμαράς μου, σ'αυτήνε τή νεκρινή σιωπή, ταράζεται άπό μιά φωνή μαρτυρική και συγκλονίζει τά κατάβαθα της καρδιάς μου.

Παρηγορίτρα φαντασία, δείχνεσαι τόσο μικρή και άνίκανη, σάν πολεμιάς νά μ' έμψυχώσης μέ μιά όλτασία παγερή

Σ' αυτής της, θύελλας, μου τή δίνη και του τ μερού άνεμοστροβίλου τήν κοσμοχάλασια, τά μαύρα σύννεφά μου θά σου φέρουν τά όλο θερμά μ'υτά φιλιά. Αυτά άναστημένα άπό τά δάκρυα και άπ, τους βουβούς μου άνασπενταγμούς, θά σέ σάν της τριανταφυλλιάς τους κλώνους, άπ' όλοκκκκκινους άνθους.

Άπό μύρα θά ειδωδιασης καλή μου και θά λουστής μέ μεθυστικούς χαλούς, άπό τά μάτια μου πού άσειρεύετα χύνου και σουρχονται μέ της δροσούλας τους ποταμούς

Και τό πονεμένο μου τραγουδι σάν λάγνας τσιγγάνας στριγλιά φωνή θάρθη τελευταία επίκλησις γιά νά σέ παινήση και νά σέ πλανέψη νά μη φαίνεσαι τόσο κακή

(ΙΠΠΟΤΗΣ ΚΑΛΑΓΡΑΣ)

Η γνωρίκα του στρατάρχου Άλφρέ ήταν πολύ θρησκα και πολύ θεοφοβούμενη, άλλ' ένα όμως πώς άγαπούσε υπερβολικά τό κρασί και τό έτσουζε ταχτικά. Μιά μέρα κυττάζοντας τά μούτρα της στον καθρέπτη, είδε ότι ή μύτη της είχε γίνει κατακόκκινη και μονολογούσε:

—Μά, πού έκαμα τέτοια μύτη;
—Στόν μπουφέ κυρία μου, της άπήνησε ό άνδρας της, ό όποιος τήν ήκουσε.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑΙ ΜΕΛΕΤΑΙ

Η ΦΥΜΑΤΙΩΣΙΣ ΑΠΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ & ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΑΠΟΨΕΩΣ

ΙΑΤΡΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΠΑΠΑΔΑΚΗ
ΔΙΔΑΚΤΟΡΟΣ ΠΑΝΕΠ. ΠΑΔΟΥΗΣ

Έκ του προηγουμένου

Όλη δυστυχώς ή προσοχή της άνθρωπότητος έστράφη προς τήν θεραπειάν ενω ή μεγαλητέρα προσοχή έπρεπε νά στραφη προς τήν προφύλαξιν. "Ας ληφθη ως παράδειγμα ή λέπρα. Διά τήν νόσον αυτήν ή θεραπεία πα. αμένη τό πρόβλημα της ήμέρας. "Όλη όμως ή προσοχήτων Έθνων έστράφη προς τήν προφύλαξιν και διό του τρόπου αυτού σχεδόν έξηφανίσθη. Δέν δυνάμεθα βεβαίως σήμερα νά επικροτήσομεν τά άπάνθρωπα και βά. βαρα μέσα πού έλαμβάνοντο εναντίον των δυστυχησμένων αυτών ύάρξεων αλλά δέν μπορούμε νά μη άναγνωρίσωμεν ότι διά του τρόπου αυτού ή άνθρωπότης έσώθη άπό ένα τρομερόν κίνδυνον.

Άφοϋ λοιπόν άδυνατούμεν νά άνεύρωμεν φάρμακον κατά της φυματεύσεως ώφείλομεν νά στραφώμεν προς άλλην κατεύθυνσιν, τήν προφύλαξιν φάρμακον δραστήριον και αυτό κατά της εξαπλώσεως της νόσου ταύτης.

Κανείς δέν δύναται νά διανοηθη ότι όλοι οι πάσχοντες πρέπει νά άπομονωθούν εις Σανατόρια διότι δυστυχώς είναι πολυάριθμοι, μάλιστα αι τελευταίαι στατιστικά φθάνουσι εις άποκαρδιοτικόν σημεϊο". Αί νεκροσκοπικαι έξετάσεις τήν παρουσιάζουν 96 τοίς εκατόν.

Άλλά τότε τι πρέπει νά γίνη;

Πολλοι δυστυχώς άγνοούν πώς ή νόσος μεταδίδεται εις τον άλλον και γι αυτό δέν λαμβάνου κανένα μέτρον έγκαταλειπόμενοι εις τήν τύχην. Δηλαδή τό άναθεματισμέον αυτό πεπρωμένον τό όποϊον αρύνει πολύ στήν εξέλιξιν του άνθρώπου. Πεπρωμένον δέν ύάρχει διό

τι ἡ δύναμις ἐκείνη ἣτις ἐδημιούργησε ὅλα αὐτὰ ποῦ βλέπομε γύρω μας καὶ ἐκ τῆς ὁποίας ἐδημιούργησε ὁ μακροκόσμος καὶ μικροκόσμου δηλαδὴ ζῶα καὶ μικροβία ἀνα φιβόλως δὲν προσδιώρισε τὸν δρόμον ἐκάστου οὔτε ἐκεῖνο ποῦ θὰ πράξῃ διότι τότε κανένα ἀμάρτημα δὲν θὰ ὑπῆρχε ἀφοῦ ὅλα θὰ εἶχον προσχεδιασθῆ Ἡ δύναμις αὐτὴ ποῦ ἐδημιούργησε τὸν ἄνθρωπον τοῦ ἔδωσε τοὺς κινδύνους αὐτοῦ· διότι ἄνευ αὐτῶν θὰ ἦτο τὸ αἰμοβορώτερον θηρίον (κάτοι εἶναι καὶ με αὐτοῦς) τοῦ ἔδωσε καὶ τὰ μέσα τὰ προφυλέττεται ἀπὸ αὐτοῦς, στὰ βιβλία της ὁμως δὲν ἔγραψε τί θὰ πάθῃ ὁ καθένας. Ἄς ἀφ' ὧν λοιπὸν καταμέρος τὸ γελοῖον πεπρομένον, τὸ ὁποῖον κάποιος ἠλήθιος εἶπε φυγεῖν ἀδύνατον ἰαφοῦ δὲν δὲν ὑπάρχει καὶ ἄς φροντίσωμεν διὰ τὴν κοινὴν σωτηρίαν. Δὲν θὰ κλείσωμεν λοιπὸν τοὺς θυματοκούς· στὰ συνατόρια γιατί δὲν μποροῦμε πρέπει νὰ τοὺς δεῖδᾶξωμεν τί πρέπει, νὰ κάνουν καὶ ποιά εἶναι τὰ καθήκοντά τους ἀπέναντι τῆς κοινωνίας.

Ὅλοι σχεδὸν αἱ ἐπιστήμονες μένουσιν σύμφωνοι ὅτι ὁ βράκιλλος τῆς φυματιώσεως εἰσέρχεται διὰ τῶν ἀεροφόρων ὀδῶν καὶ ἐγκαθίστανται εἰς τοὺς πνεύμονας. Καίτοι ὑπάρχουσιν πολλοὶ οἵτινες με φατατισμὸν πιστεύουσιν ὅτι ἡ μοναδικὴ ὁδὸς εἶναι ἡ γαστροεντερικὴ (μόλυνσις ἀπὸ τὸ γάλα ἢ ἀπὸ τροφᾶς).

Εἰς τὰ πτύελλα τῶν φυματικῶν ὑπάρχουσιν ὄχι πάντοτε ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον πολυἀριθμοὶ βράκιλλοι τοῦ Κῶχ, τὰ πτύελλα ταῦτα φωραίνονται καὶ κονιοποιούμενα εἰσέρχονται εἰς τοὺς πνεύμονας μας διὰ τῆς ἀναπνοῆς ἢ εἰς τὸν γαστροεντερικὸν σωλήνα μαζὺ μετὰς τροφᾶς.

Ἀκολουθεῖ

ΟΙ ΦΙΛΟΙ ΜΑΣ ΚΙ' ΕΜΕΙΣ

Τὸ νῦν Γιόλζα ν'αὐθᾶ: Δημοσιεύεται. Ὁ Αἰγιολούδο: Διατί ὄχι φιλάτη; Ὁσὸσο εὐχαριστοῦμε πολὺ. Ν. Λάξαρην: Συγγνώμην. Μάσιγκαν. Βουρ. Κίσαμον: Μάλιστα, γένημα καὶ θέματα τῶν Χανίων. Φρενόληπτον. Ἡράκλειον: Πάει καλά. Ζ. Χαρ. Ἅγιος Νικόλαος: Πρὸ πάντως ὄχι νεῦρα ἀγαπητέ· ἡ συμβουλὴ μας φιλικωτάτη μάλιστα. Η. Ἐν ταῦθα: Ἀπὸ τότε; . . . Ραδάμανθον. Ρέθυμον. Τὸ προτέρημα τοῦ διηγήματός σας εἶναι μιὰ κάποια ζωηρότη στίς εἰκόνας· τοῦ λείπει ὁμως ἡ συνοχὴ: σὰς συμβουθεομε νὰ μὴν παθετε νὰ γράφετε καὶ εἴμαστε πρὸ θυμοινάσας ἐνισχύσομε ὅπως ὅλους τοὺς νέους. Κύρκον. ἐν ταῦθα: ὁ κύριος Σταματίου ἔχεις δικαίον, ἐξ ἄλλου συμβουλεύει φίλε μου καὶ ὄχι ἀπογορεύει ὅπως λέτε. τώρα ὅσον ἀφορᾶ τὸ ποιῆμα σα παρακαλῶ:

Κι' ἂν ἔρθουν κι' ἂν δὲν ἔρθουν
ποτὲ τὰ περασμένα
Μὰ στὴν πλάνη θὰ μένουσιν αἰώνια
βουτηγμένα!

δηλαδὴ πιά πλάνη ὡς πρὸς τὸ θέμα; Φ—Φ—Φ. Ἐν ταῦθα. Τὸ ὑπὸ τίτλον τὰ «Νύχια» ἔχει κάποια χάρη καὶ στὴν σύλληψη καὶ στὴν ἀπόδοσιν ἀλλὰ τὸ χαλοῦν τὸ δεύτερο τετραστίχο ποῦ ἀντίκειται ὡς πρὸς τὸ θέμα καὶ τοῦ τελευταίου ὁ τρίτος στίχος. διορθώστετο καὶ ξαναστήλετο.

Ἐργάτην: Ὅχι γιὰ μᾶς Ματίρη balis ἐν ταῦθα: Ὁδὲπονε παραβιάζεται μιὰ ἀρχὴ δεσποινίς θὰ τὸ προτείνουσαι στὴν Γαζιὰ καὶ τότε εὐχαρίστως. Π ε τ Π ε λ ἐν ταῦθα: Τί θέλετε νὰ πῆτε με τὸν τίτλον «πύργοι στὰ κίστρα»; . . . Κ υ ρ Φ ἄ ν η ν. Ἐν ταῦθα: Σὰς ἀπαντήσομε καὶ στὸ προηγούμενο δὲν γνωρίζομεν. Τί θέλετε νὰ σὰς κάνουμε; Ἀποανθεῖτε στὴν «ἐταιρείαν θεατρικῶν συγγραφέων» Βαλαωρίτου 20 καὶ ἄπ' ἐκεῖ θὰ σὰς πληροφορήσουν. Η ρ μ α ν Σ υ ρ ἐν ταῦθα: Ὁ Κύριος Ἀπέθαντος εἶναι ὁ γράφων τὰς γραμμάς αὐτάς· τί ἀγαπάτε; . . . Π α ρ α γ ν ω ρ ι σ μ ἔ ν ο ν. Ἐν ταῦθα: Δὲν σὰς λείπει ἡ ψυχικὴ εὐαισθησία καὶ πολὺ καλὴ ἡ διατύπωσις. Γνωρίσατέ μας τ' ὄνομα σας νὰ σὰς ἀπαντήσομεν ὅπως ἀγαπάτε. Ἐλευθερον: δυστυχῶς ὄχι. Μαρ-γ-ην. Ἐν ταῦθα: διατί; . . . Παν. Μειντάνην. Λέχ: Αἱ ἐντυπώσεις σας; Σ ο φ τ α ν Τ. ἐν ταῦθα: Στὸ ἐπόμενον. Γ ε ζ ῖ α ν: Narration non rabote.

Μορτούντιον: Στὸ ἐπόμενον. Δρόσον Ἄγγιον: Στὸ ἐπόμενον. Δημ. Τσουμπελῆν. Λ ε χ: Ἀκατανόητος ἡ σιωπὴ σας. Δ ὕ α Ἄ ν γ η. Ἡράκλειον: Σὰς ἀπαντήσαμε δι' ἐπιστολῆς.

ΠΗΓΑΣΟΣ
ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ
ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ : ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΝΑΣΤΟΠΟΥΛΟΣ

ΓΡΑΦΕΙΑ

Ξενοδοχείον «Κνωσός» ἔναντι λουτρῶν

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ

*Ἐσπασεριοῦ Ἔτησία δραχμαὶ 60.—

> ἑξάμηνος > 30.—

*Ἐπιστολαὶ καὶ ἐμβάσματα πρὸς τὸν
Διευθυντήν.

ΥΠΟΔΗΜΑΤΑ ΚΑΛΟΚΑΙΡΙΝΑ
ΤΑΚ ΤΕΛΕΙΟΝ
Λ. ΚΑΡΑΜΠΕΛΑΣ
ΡΕΘΥΜΝΟ

ΤΟ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΟΝ ΡΑΦΕΙΟΝ
ΑΝΔ. ΠΑΠΑΔΑΚΗ
— Ἐν ΡΕΘΥΜΝΩ —

Ἐργάζεται με τιμὰς συγκα-
ταβατικὰς καὶ με ἀρίστην
ΤΕΧΝΗΝ

ΜΟΝΟΝ ΚΑΙ ΜΟΝΟΝ

φημίζεται διὰ τὴν ἐκλεκτὴν

ΠΕΛΑΤΕΙΑ

ΤΟΥ

ΤΟ

ΑΡΚΑΔΙΟΝ

ΣΠ. ΜΑΡΚΙΔΗ

ΡΕΘΥΜΝΟ

ΤΑ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ
ΜΟΝΤΕΛΑ

ΚΑΠΕΛΩΝ Ἢὰ τὰ βρῆτε εἰς τῆς

Ἰδὸς

ΣΤΕΛΑΣ ΚΑΠΕΤΑΝΑΚΗΣ

(Πιλοποιεῖον)

ΡΕΘΥΜΝΟ

ΠΛΟΥΣΙΑ ΣΥΛΛΟΓΗ
ΥΠΟΔΗΜΑΤΩΝ
ΣΤΟΥ

ΑΠ. ΚΟΥΓΙΤΑΚΗ

Ἐν ΡΕΘΥΜΝΩ

ΚΑΠΝΟΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ Β. ΚΑΡΑΒΑΣΙΛΗ
1870-1932

Τὰ νέα ἐξαιρετικὰ σιγαρέττα μας εἶνε τὰ τελειότερα ἐξ ὅσων ἐκυκλοφόρησαν μέχρι σήμερον σὴν Ἑλλάδα

- Κατασκευασμένα ἀπὸ τὰ ἐκλεκτότερα καπνὰ καὶ με σιγαρόχαρτον ἄνευ νίτρου εἶναι ἀπηλλαγμένα, χάρις εἰς τὰς νέας τελείας βιομηχανικὰς ἐγκαταστάσεις μας, πάσης ξένης ἐπιβλαβοῦς οὐσίας καὶ σκόνης, ὥστε νὰ μὴ προκαλοῦν οὔτε βήχα οὔτε ἄλλην ἐνόχλησιν εἰς τὸν καπνιστὴν.

ΜΟΝΟΝ Ο "ΠΗΓΑΣΟΣ", ΞΕΡΕΙ ΝΑ ΔΙΑΦΗΜΙΖΕΙ

ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟΝ ΥΠΟΚΑΜΙΣΩΝ
Α. Ι. ΚΟΥΚΟΥΡΑΚΗ

ΠΑΛΑΙΑ ΑΓΟΡΑ

ΑΣΥΝΑΓΩΝΙΣΤΟΝ